

Izdaja zavod za gospodarsko propagando Domžale, Ljubljanska 92 — Ureja uredniški odbor — Odgovorni urednik Milan Flerin — Izhaja vsakega 15. v mesecu — Žiro račun 508/602-6 — Cena 20 dinarjev — Tiska tiskarna »Toneta Tomšiča« v Ljubljani

Občinski poročevalec

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE DOMŽALE

29. november praznik delovnega človeka-samoupravljavca

Delovni ljudje proslavljamo letošnji 29. november hkrati z 20. obletnico osvoboditve in zmage socialistične revolucije. S ponosom se oziramo na pot, ki smo jo prehodili pod vodstvom komunistične partije, ki je združila vse napredne sile slovenskega naroda v osvobodilni fronti. Spominjamo se velikih žrtev, ki jih je dalo slovensko ljudstvo skupaj z ostalimi narodi Jugoslavije. Kot smo bili med narodnoosvobodilno borbo neločljivo povezani z bratskimi narodi Jugoslavije, kar nam je omogočilo uresničiti narodno suverenost kot davno zgodovinsko željo, tako smo na skupnih interesih temelječe usodno povezanost enakopravnih narodov Jugoslavije dalje razvijali s socialistično graditvijo Slovenije in Jugoslavije.

Številne slavnosti, konference in posvetovanja so priložnost, da presodimo, kaj smo v minulem obdobju dosegli. V obračunih za minulo obdobje bodo nedvomno pomembne ugotovitve o hitrem in zato marsikdaj neskladnem razvoju gospodarskih in negospodarskih

dejavnosti in o velikih uspehih, ki smo jih dosegli, čeprav ne na vseh področjih v enaki meri. Dosežene rezultate lahko presojamo z vidika, v kolikšni meri so nam ti omogočili uresničevanje osnovnega cilja naše socialistične revolucije — osvoboditve človeka.

V to smer nas vodi samoupravljanje, ki je v dosedanji praksi dokazalo, da je v naših razmerah edina pot, ki omogoča polno sproščanje človekove ustvarjalnosti, razvija celovito osebnost in človekovo zavest o nujni medsebojni povezanosti vseh ljudi pri zadovoljevanju posameznih in skupnih interesov.

Samoupravljanje je kot socialističen odnos med ljudmi in obenem izraz potreb in možnosti našega časa, kot osnova in sredstvo za osvobajanje človeka, tista pridobitev naše stvarnosti, na katere smo vsi delovni ljudje najbolj ponosni. Tako oceno daje samoupravljanju vsak dan življenje, delovni ljudje pa bodo ob sedanjem jubileju ponovno lahko proučili, kaj je treba napraviti, da bo njihov in družbeni napredek še hitrejši, da bo življenje človeka in druž-

Vztrajno delo rodi sadove!

Ob pregledu devetmesečnih rezultatov poslovanja domžalske industrije že bežnega poznavalca gospodarskih dogajanj prijetno presenetli gibanje izvoza. Izvoz, ki sicer po nekaterih manj objektivnih kriterijih kaže izreden vzpon, tudi pri kritičnem pogledu, to je pri analizi deleža izvoza od celotne proizvodnje občutno raste.

Morda je ravno sedaj v pričetku intenzivnejšega uveljavljanja novih gospodarskih ukrepov potrebno proučiti uspešnost večletnih naporov. Vsakomur je verjetno jasno, da bi bila nesmiselna trditev o pozitivnih gibanjih v izvozu, če bi proučili le poreformno obdobje. Mednarodni trg je več ali manj umirjen. Kot tak pa ne more biti sprejemljiv na tako ali drugačno kratkoročno politiko prodaje. Na mednarodni trg se torej lahko solidno in trajno vključimo le s perspektivno in dolgoročno politiko izvoza.

Domžalska industrijska podjetja so, nekatere bolj druga manj, v preteklih treh letih občutila težavnost vključevanja v mednarodni trg. Ni redko podjetje, ki je že v letu 1963 planiralo novo ali povečano prodajo v inozemstvu, pa se je dejanski izvoz posrečil šele v letošnjem letu. Res je, da imamo tudi nekaj podjetij, ki zelo lahko povečajo prodajo na mednarodni trg, vendar so to podjetja, ki prodajajo svetovno manjkajoče proizvode (npr. papir). Pri enih in drugih podjetjih pa je problematično rentabilno vključevanje v mednarodni trg, ki pa, dokler se bo izvozni dolar obračunaval s primom, lahko služi le za opozorilo, da nas pri vključevanju na mednarodni trg čaka naporno delo, če se želimo postaviti v inozemstvu kot enakovredni partnerji.

Delež izvoza od skupne proizvodnje sicer iz meseca v mesec malce odstopa, vendar kljub temu zasledimo v triletnem obdobju stalen porast. Industrijska podjetja domžalske občine so v obdobju januar—september leta 1963 izvozila 8,99 % vse proizvodnje. V letu 1964 v enakem obdobju zasledimo že 10,9 %, v letošnjem letu pa že 12,76 % izvoza. Res je, da je ta delež izpod slovenskega deleža izvoza (ca. 15 %), vendar je hitrost rasti deleža ohrabrujoča. Od vseh podjetij je na prvem mestu po deležu izvoza podjetje LIP Radomlje, ki je letos izvozilo kar 55,4 % vse proizvodnje, LIP pa sledijo Meledija z 19,3 %. Na naslednjem mestu je TOKO Domžale z 18,2 %. Tem trem podjetjem sledi Papirnica Količevu, Universale Domžale, Združena kemična industrija Domžale, Tovarna sanitetnega materiala Vir itd.

PO BORBI
Z MAGA
PO ZMAGI
SOCIALIZEM

V SOCIALIZMU
TOVARNE
DELAVCEM
16. IX. 1950

be še bogatejše, še svobodnejše in še bolj človeško.

Morda najbolj reprezentativen odraz razmišljaj ob tej obletnici in ob prazniku republike bodo prizadevanja delovnih kolektivov, samoupravnih organov in posameznikov k doslednejšemu izvajanju in uveljavljanju načel gospodarske reforme.

Samoupravni organi bodo s kritičnim vrednotenjem preteklosti in sedanosti odpirali perspektive bodočnosti, kar mora in bo izvenelo kot družbeni dogovor predstavnikov samoupravljevcev in hkrati kot poziv vsem delovnim ljudem, da si z vsemi silami prizadevajo uveljaviti ekonomske zakonitosti in samoupravni sistem.

Vsa prizadevanja delovnih ljudi, samoupravnih organov in predstavnikov morajo odločno manifestirati živiljenjsko silo človeka, ki hoče svoje in družbene zadeve urediti čim bolj neposredno sam, ali preko od njega izvoljenih

in njemu odgovornih predstavnikov in predstavnih organov. Z naslonitvijo na sedanj aktuelno problematiko bo samoupravni mehanizem lahko prispeval tehtne predloge k uresničevanju in reševanju družbenih dogоворov, ki smo jih sprejeli v programu ZK kot osnovi za vse naše družbene dejavnosti in v ustavi kot nadaljnji afirmaciji človeka-samoupravljevca, v skupščinski resoluciji o nadalnjem razvoju našega gospodarskega sistema in na VIII. kongresu ZK. Ti in drugi dogovori ZK in socialistične zveze so organizirani izraz teženj vseh delovnih ljudi, kar jim daje največjo avtoritetno.

Z doslednejšim uveljavljanjem delične dohodka po delu in ustvarjanjem drugih pogojev, ki bodo pospešeno sproščali ustvarjalnost delovnega človeka, lahko prav sedaj v delovnih organizacijah veliko prispevamo k realnejšemu vrednotenju mesta posameznika in delovnega kolektiva v družbi.

Javnost dela – pogoj za družbeno podporo

Občinski odbor je prejel informacijo o arondaciji na območju Jarš in Mengša v sredini julija t. l. Zato sta se predsednik in sekretar Občinskega odbora oglašila pri direktorju Kmetijskega poskusnega centra Jablje z namenom, ugotoviti, kakšen obseg zavzema območje arondacije, kakšni so načrti Centra in kakšni problemi se v zvezi z arondacijo pojavljajo. V daljšem razgovoru je bilo ugotovljeno, da arondacija ni politični problem, da obstaja program razvoja centra, da dosegajo večje hektarske donose kot individualni kmetje itd. O tej arondaciji smo razpravljali tudi na javnih tribunah v Radomljah in Mengšu. Tu je Občinski odbor SZDL ugotovil, da je arondacija na tem območju vprašanje, ki zanima široko javnost. Zato je KPC Jablje poslal dopis z naslednjimi vprašanji:

o letnem finančnem načrtu z obrazložitvijo,

o proizvodnem programu za arondirano območje.

o dosedanjih uspehih in načinu dela v centru in drugih podatkih, ki karakterizirajo uspehe in probleme centra, s prošnjo, da uprava Centra posreduje odgovor uredništvu Občinskega poročevalca zaradi objave v septembrski številki. Ker do roka nismo prejeli odgovora, smo v septembrski številki objavili članek »Posto-

pek bi lahko bil drugačen« kot mnenje širšega kroga občanov in javno vprašanje KPC Jablje, kako poteka arondacija in kakšen je program obdelave. 2. oktobra smo prejeli odgovor uprave KPC Jablje na dopis občinskega odbora SZDL, ki sicer ni v celoti izpolnil želje in vprašanj, vendar nam posreduje nekatere zanimive podatke, zato ga objavljamo v celoti. Hkrati želimo, da se o teh in drugih problemih razvije javna razprava v našem časopisu. Smatramo, da je sleherni kolektiv, v tem primeru KPC Jablje, dolžan obvezati javnost in prizadete posameznike o svojem delu.

Uredništvo

Zakaj arondacija na kmetijskem poskusnem centru Jablje

Naše posestvo je ustanovila v jeseni 1961. leta Biotehniška fakulteta, agronomski oddelok in Kmetijski inštitut Slovenije. Obe omenjeni ustanovi sta že dalj časa stremeli, da dobita primeren obrat. Vse prejšnje obrate sta izgubili v času združevanja posestev v večje agrokombinate. V naši občini se je ponudila prilika in možnost ter razumevanje organov družbene oblasti, da se ustanovi posestvo, ki bo služilo potrebam obeh ustanoviteljev.

Kmalu bomo obhajali obletnico datuma, ko bi moral biti prvi izmed stolpičev ob Kamniški cesti izročen uporabnikom. Zavlačevanje dograditve je povzročilo dvojno škodo. Stanovalci, ki bi že morali biti vseljeni v nova stanovanja, ne plačujejo najemnine, cene gradbenih storitev pa so se prav v času, ko bi moralo biti delo že opravljeno, pa ni bilo, občutno dvignile. Ker so kupci stanovanj v prvem stolpiču že pred časom prejeli ključe svojih stano-

V teh prizadevanjih bomo toliko uspešnejši, kolikor bolj se bo lahko uveljavljajo znanje in interes vsakega posameznika. Zaradi tega se moramo na eni strani z organizirano dejavnostjo vseh subjektivnih sil boriti zoper vse pojave birokratizma in tehnokratizma, na drugi strani pa moramo mnogo hitreje dvigniti človekovo splošno in strokovno znanje.

Z obračuni prehajene poti in samoupravnimi dogovori za prihodnost bodo delovni ljudje lahko najlepše proslavili dan republike 29. november in vsa prizadevanja k utiranju novih poti.

K čestitkam za praznik republike se pridružuje tudi občinski odbor SZDL ter želi vsem delovnim ljudem občine Domžale mnogo uspehov v nadaljnjih prizadevanjih za uresničevanje načel reforme.

Občinski odbor SZDL
Domžale

Skromni so bili začetki v poslovnem letu 1962, urejanje posestva pa ni bilo lahko zato, ker smo prevzeli raztresena zemljišča na polju med cestami Trzin-Domžale, Domžale-Jarše, Jarše-Mengeš in Mengeš-Trzin. Edini večji kompleks smo prevzeli od Agrokombinata Ljubljana v Jablah in Grobljah. Neznatna osnovna sredstva, ki smo jih prevzeli od prednikov, smo le za silo dopolnili s sredstvi obeh ustanoviteljev, ki v ta namen nista bila deležna pomoci in podpore republiških organov. V takih pogojih smo pričeli urejati in usposabljati obrat, na katere smo istočasno pričeli z delom na:

- raziskovalnem delu v kmetijstvu,
- usposabljanju študentov agronomije,
- proizvodnji osnovnega semena in
- kontroli proizvodne vrednosti plemenitke živine.

Začetne težave, kot usposabljanje kolektiva in opremljanje z mehanizacijo, ter nakup osnovne črede (pričeli smo s praznimi hlevi in najeto živino) nam je nlagalo precejšnje breme. Uspelo nam je, da smo vse do sedaj delali z enako produktivnostjo ali še večjo kot na drugih posestvih, čeprav z manjšimi osebnimi dohodki. Z izvedbo prve arondacije v zimi 1962/63 smo pričeli urejati zemljišča z lastnim denarjem, kajti kredit smo dobili le za odkup zemlje. V letošnjem proizvodnem letu so te površine drugo leto v obdelavi. Zemljišča smo že precej iz-

vanj, ne vselijo se pa ne, se mnogi sprašujejo: Kdo čaka? Ali ljudje na stanovanja ali stanovanja na ljudi.

enačili. Proizvodnja na teh zemljiščih nam je dala kar lepe pridelke.

Naj navedem le glavne:

pšenica na 80 ha poprečno 3200 kg zrna na hektar,

oz. ječmen na 17 ha poprečno 2800 kg zrna na hektar,

jari ječmen na 30 ha poprečno 2900 kg zrna na hektar,

pšenica oz. grašico za seme na 15 ha poprečno 2900 kg pšenice in 550 kg grašice na hektar,

koruze za kisal in zrnje imamo 40 ha, ki dobro obeta,

proso na 13 ha poprečno 2500 kg zrna na hektar,

jedilni krompir na 10 ha poprečno 17.000 kilogramov na ha,

industrijskega krompirja imamo 15 ha, po oceni okrog 18.000 kg po ha,

lucerne imamo 43 ha,

travnikov pa 63 ha.

Poskusna dejavnost:

V poljedelstvu imamo na 20 ha osnovne raziskave in na 35 ha sorte poskuse na večjih površinah s perspektivnimi sortami, ki bodo v bližnji prihodnosti ali so že pri nas v proizvodnji.

V živinoreiji imamo na celotni čredi poskuse. Naša čreda šteje danes 230 glav goveje živine, ki kljub motenju zaradi poskusov daje lepo proizvodnjo, saj imamo po kravi 3400 l mleka letno. Tako bomo letošnje leto imeli vrednost bruto proizvodnje preko 200 milij. din. Kljub temu, da je osnovni namen našega posestva dopolnjevanje dela v raziskavah in usposabljanju strokovnega kadra, daje posestvo precej tržne proizvodnje in se v letošnjem letu finančno vzdržuje popolnoma samostojno.

Izkušnje, ki smo jih pridobili ob prvi arondaciji, nam narekujejo, da bomo na novo pridobljenih zemljiščih nekaj let proizvajali merkantilne proizvode za tržišče

in jih na ta način usposobili ter postopoma vključevali v program poskusništva in semenske proizvodnje. Tako bomo že spomladti v celoti vključili v našo proizvodnjo vse na novo pridobljene površine.

Ne glede na družbeno ureditev imajo vse dežele zakon o arondaciji. Arondacija ima namen zaokrožitev in pridobitev zemlje, ki jo v nekaj letih usposobimo za moderno obdelavo z višjimi hektarskimi donosi ob manjšem vlaganju dela. Zakon o arondaciji pa ščiti tudi lastnike zemlje, ki jim je to edini vir preživljavanja.

Z izvedbo arondacije smo prizadeli tudi nekaj takih lastnikov-kmetov, vendar smo pretežni del teh že zadovoljili z zemljišči, ki leže izven arondacijskega kompleksa. Ostali so le širje iz Mengša, katerim bomo v kratkem dodeliti zemljo na robu arondacijskega kompleksa. Za od kup zemlje imamo že dve leti odobren kredit iz zveznih sredstev. Postopek plačevanja je precej zamuden, zato se je med prizadetimi lastniki razširila neresciščna vest, češ »saj ne bodo plačali; kje imajo pa denar«. Ta bojazen je zbegala lastnike, ki so zato dajali zemljo v najem za 15 let. Odobren kredit pa zato ne bomo mogli izkoristiti in nam bo kreditor zaračunal penale (kazenske obresti).

Zavedamo se problemov, ki bodo nastali s povečanjem zemljišč, zato se je kolektiv na to že pripravil. Izkušnje, ki smo jih pridobili že ob prvi arondaciji, nam bodo pomagale rešiti nastajajoče probleme, zato ni bojazni, da ne bomo kos na logi, ki stoji pred nami.

Naša družba zaradi situacije, ki je nastala v maloposredniški proizvodnji (drobljenje že itak malih parcel in stalno upadanje proizvodnje za trg, to je blagovne proizvodnje) usmerila družbeno posestvo k pridobivanju zemlje z arondacijo. Prav

v istem položaju so ostale dežele Evrope razen izjem, ki so to že napravile (nekaterе socialistične, od kapitalističnih pa Danska v celoti, ostale pa delno).

Zakaj prihaja do takih odločitev prav v našem obdobju?

Vzrokov za to je več, vseh naštrevati ni moj namen, vendar bi osvetil le najvažnejšega. Vzporedno z razvojem družbe se razvija znanost in tehnika. S tem narašča število nekmetkega prebivalstva, ki zahteva več hrane. Kmetijstvo lahko svojo proizvodnjo dvigne samo s povečanjem hektarskega donosa. Moč gospodarstva neke dežele je odvisna od moči osebnih gospodarskih dejavnosti. Na prvem mestu med temi osnovnimi panogami je kmetijstvo, ki z gozdarstvom, rudarstvom ter bogastvom voda ustvarja pogoje za obstoj in napredok človeštva, ter nudi surovine vsem ostalim gospodarskim panogam. Zato se človeški rod stalno ukvarja z iskanjem novih oblik organizacije in novimi načini proizvodnje, ki vodijo k povečanju prehrambenih dobrin.

Razvite dežele imajo kmetijsko proizvodnjo predvsem na arondiranih površinah. Tak način proizvodnje je bolj rentabilen ob manjšem vlaganju dela, zato je produktivnost delovne sile na urejenih kompleksih mnogo večja. Rezultati, ki nam jih posreduje statistika, nam kažejo, da je proizvodnja na družbenem sektorju v kmetijstvu za 40%, ponekod celo več, višja od zasebnega sektorja. Istočasno pa se je produktivnost delovne sile, zaposlene v kmetijstvu na družbenem sektorju zelo povečala, ker smo na večjih kompleksih moderno mehanizacijo v kmetijstvu lahko mnogo bolj racionalno izkoristili. Z ozirom na ta dejstva je postal družbeni sektor kmetijstva pri nas velik blagovni proizvajalec. S tem je dosežen smoter in hkrati potrjena pravilnost naše kmetijske politike.

Predsednik IS SRS, Janko Smole, v Kamniku

Na povabilo občinskega odbora SZDL Kamnik in Domžale, se je udeležil posveta o novih gospodarskih ukrepih tudi predsednik Izvršnega sveta Slovenije Janko Smole. Na posvet, ki je bil v mali dvorani kina Kamnik, je prišlo 72 predstnikov družbeno-političnih in delovnih organizacij. Z ozirom na to, da je bilo vabilenih preko 140, je bila udeležba šibka. Kljub temu pa smo tisti, ki smo se posveta udeležili, bili prične zanimivim izvajanjem.

Tovariš Smole je posebno poudaril, da tisti, ki črpajo informacije o reformi in načinu gospodarjenja samo iz tiska, dobre preslabe infirmacije, kajti tisk le preenostavno informira. Na nekoliko primerih nam je nakazal, kako izgledajo nekateri pojavi v svojem bistvu.

Ko se je dalj časa v uvodnem delu zadržal pri problemih gospodarske reforme, je tov. Smole predvsem poudaril, da je gospodarska reforma dolgorajen proces, ki bo zahteval preobrazbo načina gospodarjenja. Opozoril je predvsem na to, da smo šele na začetku reformnih dogajan.

V naslednjem pa je podal še tale stališča:

— Gospodarska reforma za-

hteva svoboden tržni mehanizem cen. Zato bo potreben v čim krajšem možnem času cene odmrzniti. Cene in kreditna politika sta med seboj povezani.

— Na področju kreditne politike se bomo oslonili na samostojno akumuliranje sredstev in ne več, tako kot doslej, z emisijo.

— Potrošniške kredite naj organizirata trgovina in industrija, to pač takrat ko se bosta borili za kupca, ne pa, da s krediti, tako kot doslej, umetno ustvarjamo kupno moč.

— Izvoz mora sloneti na ekvivalentni mednarodni menjava, ne pa, da je z vseh strani družbeno subvencioniran in kreditiran.

— Ze prvi rezultati so pokazali, da se potrošnja zmanjšuje. To se bo pričelo odražati v rezultatih posameznih delovnih organizacij. Problem znižanega popraševanja bodo morale reševati same delovne organizacije z zniževanjem cen, ne pa da bodo kot doslej zahtevale družbeno intervencijo za umetno ustvarjanje kupne moči s pomočjo potrošniških kreditov.

— Tržni mehanizem mora prinesi spremembu, da se bo gospodarstvo dogovarjalo glede

cen s trgovino in potrošnikom, ne pa, kot sedaj, z uradom za cene.

— Težko je določiti enake sčartne osnove, sicer pa določitev teh ni bistvena. Pač pa je bistveno, da so enaki instrumenti, ki zagotavljajo enak razvoj in rezultate ob enaku kvalitetnem delu.

— Danes se izvoz še vedno stimulira s premijami. Po mnenju tov. Smoleta se morajo prenije ukiniti in preiti na enakovpravno konkurenco na mednarodnem trgu.

— V novih gospodarskih pogojih gospodarske organizacije nimajo praktično vzeto nobenih davkov. Prav s to oprostitvijo pa je hotela družba gospodarskih organizacij jasno pokazati, da so odvisne od sebe in od kvalitete gospodarjenja.

— Gospodarska reforma nima namena znižati standarda, na sprotno, njen namen je, da v okviru možnosti vpliva na standard in da bolj živiljensko zainteresira kolektive za boljše gospodarjenje.

— Pojavlja se miselnost, da v naslednjem letu ne bomo mogli povečati proizvodnje in izvoza. Ta miselnost je neosnovana, kajti tudi dvig s pomočjo povišanja cen ni predstavljal

pravega dviga. V prihodnjem letu ne bo mogoče iskati take diletantske rešitve, pač pa bo potreben iskati strokovnih rešitev za napredek proizvodnje in izvoza.

— Strokovnemu kadru moramo dati tako oporo, da čuti sigurnost pri delu, ne pa, da je za vsako novitet napadan. Zavestati se namreč moramo, da nam bodo le nove strokovne rešitve na vseh področjih omogočile napredek.

— Dostikrat kažemo na inozemske kadre, koliko so boljši. »Prepričan sem,« je dejal tov. Smole »da tuji strokovnjaki niso nič boljši od naših. Pač pa imajo boljše pogoje dela, so boljše nagrajevani in niso tako dušeni kot naši strokovnjaki.«

Vprašanja in odgovori

Dalj časa se je tovariš Smole zadržal na vprašanjih, ki so mu bila že pisemno dostavljena ali pa postavljena ustno na sestanku samem. V nadaljnjem posredujemo nekaj izvlečkov in najvažnejših odgovorov:

— Zakaj MATRFS (državne materialne rezerve) še vedno močno vplivajo na razdeljevanje surovin?

Tov. Smole je nakazal, da je res, da je »matres« še vedno močan, vendar je ta moč v glavnem odraz težnji naših gospodarstvennikov. Slovenci so sicer protivili tej moči »ma-

tresa,« vendar v svojih preprčevanjih niso imeli uspeha.

Zakaj predlog zakona o gozdarstvu ni bil dan v razpravo širši javnosti?

Tov. Smole je povedal, da so že v mesecu februarju dostavili osnutek tega zakona občinskim skupščinam. Dalje je dejal, da je bila 6-mesečna doba za konsultacijo in predloge dovolj dolga. Mnenja pa niso iskali samo pri občinskih skupščinah, temveč tudi pri strokovnjakih in društvih. S tem v zvezi je republiški izvršni svet skliceval tudi sestanke, konference in posvetovanja, na katera so bili povabljeni mnogi odgovorni predstavniki.

Nadalje je pri odgovarjanju na to vprašanje nakazal prednosti novega zakona, rekoč: »Ta zakon uvaja določeni družbeni režim pri gospodarjenju z gozdom in ne dovoljuje špekulacije z lesom.«

Na vprašanje o finansiranju šolstva se je tov. Smole zavzel za to, da bi bilo potrebno zagotoviti stabilne vire sredstev in sigurne način finansiranja. (Ko to pišemo smo zvedeli, da je v razpravi predlog zakona, da naj bi bil uveden prispevek za šolstvo v obliki prispevka od osebnih dohodkov, torej na najsigurnejši osnovi — opomba pisca).

Vprašanje: Zakaj je sistem samofinansiranja sedaj tako prikrojen, da se sredstva lahko koristijo šele po končanem letnem obračunu, čeprav se ustvarjajo med letom?

Tov. Smole je nakazal, da tu ne moremo pričakovati sprememb, ker morajo biti sredstva pred delitvijo pač ustvarjena. In ker uspešnost gospo-

darjenja in ustvarjanja ugotavljamo enkrat letno, bo torej mogoče koristiti nova ustvarjena sredstva po ugotovitvi, to je po zaključnem računu.

Vprašanje: Kako ocenjujete mesto tekstilne industrije kot panoge v jugoslovanski industriji?

Mnoga tekstilna podjetja so med najuspešnejšimi industrijskimi obrati v Jugoslaviji, mnoga pa že za v pokoj, je na kratko odgovoril.

Vprašanje: Slišijo se govorice, da se bo z novim letom zopet menjal odnos dinar — dollar. Ali so te govorice resnične?

Ne, te govorice niso resnične. Menjava kurza namreč mora Jugoslavija izvesti sporazumno z mednarodnim monetarnim fondom, katerega članimo. Z ozirom na to, da smo dosegli objektiven kurz z menjavo objavljeni dne 26. VII. 1965 je iluzorna in neresnična trditev, da se bo pariteta dinarja menjala. Predvsem je to utemeljil s tem, da smo z reformo registrirali pri mednarodnem monetarnem fondu novo tako imenovano »zlatoto podlago dinarja«.

Tov. Smoletu je bilo postavljenih še precej vprašanj. Prejeti odgovori so nas prepričali, da moramo biti vsi trdno odločeni zastaviti vse sile za uspešno sprovažanje nove gospodarske reforme, ki mora sloneti na višji stopnji produktivnosti, ne pa na moledovanjih za izboljšanje pogojev gospodarjenja, s pomočjo zvišanja cen ali drugačnih intervencij.

Slavko Matičič

DO KDAJ?

Z letne konference Zveze mladine občine Domžale »Ker produktivnost upada, lahko sklepamo, da namavljajo podjetja zviševati osebne dohodke na podlagi višanja cen in iskanja rezerv, kjer jih po načelih reforme ni, npr.: v sredstvih za izobraževanje, z odpuščanjem delovne sile, z ukinjevanjem raznih regresov.«

Janez Cerar — Iz referata na konferenci

Pred nedavnim se je zbralo več kot 100 delegatov iz 31 aktivov Zveze mladine naše občine na redni letni konferenci. Udeležili so se je tudi predsednik občinske skupščine Jože Pogačnik, sekretar CK ZMS Franček Hudej, sekretar ObK ZKS Jože Krevs, sekretar ObO SZDL Andrej Drmal, predsednik ObSS Ivan Mrak in drugi gostje.

Na konferenci so bila v ospredju vprašanja zaposlovanja mladine, štipendiranja, problemi učencev v gospodar-

stvu in izobraževanju nasploh. Zlasti ostro so na konferenci kritizirali pojave zapiranja vrat novim mladim delavcem, odpuščanja delovne sile, zmanjševanja števila učnih mest za vajence, odpovedovanja štipendijskih pogodb, kakršnim smo priče v naši občini zlasti po začetku uveljavljanja ukrepov gospodarske reforme.

Letos so delovne organizacije in privatni obrtniki sprejeli v uk polovico manj vajencev kot lani, čeprav narašča število tistih, ki zapustijo vsako leto osemletko in kljub slabim kadrovskim strukturi zaposlenih v naši občini. Če k temu dodamo še, da v zadnjih mesecih podjetja sploh niso sprejemala novih delavcev, nam je razumljivo, da se letos junija ni moglo zaposlit 137 mladih, ki so zaključili obvezno šolanje, od tega jih je 60 s končanimi osmimi razredi. Poleg teh je brezposelnih še 91 mladih delavcev in tehnikov, ki so že bili zaposleni, zlasti tistih, ki so se jeseni vrnili iz JLA.

221 brezposelnih mladih lju-

V razpravo je posegel tudi predsednik občine tovariš Pogačnik

di, ki bi radi delali, se učili, ki morajo tudi vsak dan jesti, se oblačiti! Koliko neizkorisčene energije. Jo naj mar izvozimo v Nemčijo?

Ko so v nekaterih podjetjih (TOKO, farma bekonov Ihan-AE) odpuščali delovno silo, so najprej pokazali vrata mladim, češ, se bodo že nekako preživeli (morda s kriminalom?!).

Število štipendistov na srednjih šolah se je zmanjšalo za 17. Nekatera podjetja (Melodija, Filc, Trak) ne štipendirajo nikogar, drugod pa niso zaposlili štipendistov po končanem šolanju (TOSAMA).

To vse nam kaže, kako kratkovidno kadrovsko politiko vodi nekatera podjetja v naši občini.

Potem nam je tudi razumljivo, so poudarili na konferenci, da je produktivnost v gospodarstvu naše občine v prvih 8 mesecih letos padla za 2% v primerjavi z lanskim letom, zaposlenost pa za 1%.

Pri omenjenem zmrzovanju produktivnosti pa so podjetja po reformi napovedala, da bodo zvišala dohodke poprečno za 35%, kar je v nasprotju s cilji reforme, ki hoče končno vendar enkrat vezati osebni dohodek s produktivnostjo.

Na konferenci so omenili, da bi lahko v gospodarstvu naše občine zaposlili še 3000 novih delavcev, da bi do največje mere izkoristili strojne zmogljenosti.

Ena glavnih nalog Zveze mladine v naši občini in bo zato v naslednjem obdobju ta, da v samoupravnih organih doseže drugačno kadrovsko politiko, drugačen odnos do izobraževanja.

Svet zavoda Delavske univerze Domžale razpisuje delovno mesto »vodje sektorja za družbeno-ekonomsko izobraževanje.«

Pogoji: končana srednja ali njej sorodna šola.

Razpis velja do 30. XI. 1965.

Prošnjo z navedbo dosedanja zaposlitve posljite na Delavsko univerzo Domžale, Kolodvorska 6.

Franci Gerbec

Na pol poti

Razmišljanja o LIP Radomlje

Lesno industrijsko podjetje Radomlje se je razvilo iz klasičnega žagarskega obrata. Iz leta v leto je razvijalo ter dopoljevalo proizvodni program v korist finalne proizvodnje. Iz žagarskega obrata so se razvili še zabojska, parketarna, lesni mlin in mizarna, tako da predstavlja danes LIP enotno in homogeno gospodarsko organizacijo.

Enako uspešno in ob različnih pogojih, slabih in dobrih, pa se je razvijalo tudi samoupravljanje. Demokratičnost razvoja samoupravljanja ni nikjer morda tako očitna kot prav v tem 350-članskem kolektivu. Pokazale pa so se tudi slabosti in to predvsem po strokovni plati. Kljub nenehnemu razvoju in pozitivnemu vplivu samoupravljanja in kljub raznim komercialnim rešitvam sta se pokazali kot slabo organizirani in ob teh pogojih slabo delujoči komercialna in tehnična služba.

Ze leta nazaj, v zadnjem letu in pol pa še posebno, se je to kazalo v nizu pomanjkljivosti v proizvodnem programu, v neenakomernih komercialnih načelih, v slabih organizacijih dela in nekontinuiranosti medsebojnega notranjega poslovnega sodelovanja, zaradi česar je ob neodgovornosti vodilnih služb trpel celotni kolektiv.

In vse to je rodilo situacijo, da je kolektiv postal neodločen in zadeve ni nikdar do konca razčistil, to pa zato, ker je bilo to vprašanje odlašano in odlaševano iz dneva v dan, iz tedna v teden. Sedaj pa je le končno napočil trenutek, ko kolektiv mora spregovoriti. Toda tu se pojavlja sedaj moralno vprašanje upravičenosti graje in pohvale, kajti grajati je težko, vzgajati pa še težje.

Vendar je sedaj napočil čas, ko se bo treba tudi za to odločiti. Kolektiv je pošten, delaven in veliko naporov je vložil v to, da se je obdržal nekje na meji rentabilnosti.

Bili so včasih že dobri časi, včasih tudi slabi, vendar je kolektiv vedno znotraj samega sebe našel pravilno rešitev.

Pred tako rešitvijo pa stoji tudi danes. Jasno se je pokazalo, da tehnična in komercialna služba nista izvršili posla, ki bi ga boljše komercialne in tehnične rešitve zahtevala. Prav posebno se je to pokazalo tudi v pogojih gospodarske reforme. Reforma ne pozna nobenega usmiljenja in odločno zahteva, da se poišče najuspešnejšo poslovno rešitev. Tako rešitev mora sedaj najti kolektiv. Najti pa je ne more, ker so bili samoupravni organi o nekaterih stvareh napačno informirani, napačno prepričani, ter so tudi sprejemali sklepe, ki ne nakazujejo nikakršnih rešitev.

Stališče sindikalne podružnice je bilo v tej situaciji edino pravilno. Zahtevala je, da se razpiše reelekcija za celotni vodilni kader. Zaradi enostranskega informiranja in pa odsočnosti nekaterih pa je nastala situacija, ki so jo nekateri skušali izkoristiti. Pravilno smer in rešitev lahko najde le celotni kolektiv na skupnem sestanku, kjer naj se pred njega razgrnejo odprte karte, kjer naj se kolektivu pove odkrito vse da bo na podlagi jasne situacije lahko odločal.

Ce bo kolektivu objektivno prikazano stanje v vseh njegovih slabostih in vseh pozitivnih stvareh, se bo ta prav gotovo odločil za najracionalnejšo, najboljšo in najbolj pravično rešitev. Zato je to težka naloga, katero pa morajo pričeti reševati sedaj družbene organizacije v kolektivu ter člane kolektiva že pred sestankom informirati o vseh dejstvih, kajti kolektiv še danes ničesar ne ve o sklepu samoupravnega organa o zaupnici oziroma nezaupnici vodilnim (nezaupnica je bila izrečena samo dvema). Po sklepu istega samoupravnega organa je bil celo objavljen razpis za prostoto mesto direktorja in tehničnega vodje.

V sedanjih pogojih je nujno, da se rok razpisa podaljša za toliko časa, dokler zadeva v kolektivu ne bo razčiščena. Kajti ce bo razpis veljal, bodo novi sodelavci samo izigrani, s tem pa izigran tudi celotni kolektiv.

Ce bo kolektiv enoten, če bo poiskal rešitev, ki bo podjetju v korist, če bo trdno stal na stališču, da je nujno uspešno premagati vse težave tehničnega, komercialnega ter organizacijskega značaja, če bo za to zahteval dolčeno strokovnost in strokovno rešitev ob odkritih prizadevanjih slehernega sodelavca, bo težave premagali.

Vsak nadaljnje meglenje situacije, vsaka dvoličnost, dvojumnost ter snubljenje negativnih sil za osebne interese pa vodi samo v še večje težave.

Medtem pa se je kolektiv odločil:

Zbor delovne skupnosti LIP Radomlje je dne 9. 11. 1965 v triinpolurni razpravi prišel do jasnih stališč in sklepov za nadaljnje delo in rešitev sedanjih perečih problemov. Najvažnejši sklepi so naslednji:

1. Delovna skupnost prekvalificira sklep delavskega sveta in sklep o nezaupnici spremeni v toliko, da se direktorju nezaupnica preklube.

2. Predstavnik delavskega sveta se razreši te funkcije, ustrezni organ naj izvoli novega predsednika, za tehničnega vodjo pa se nezaupnica potrdi.

3. Delavski svet mora takoj sprejeti ustreerne ukrepe za izboljšanje tehnične in komercialne službe.

4. Za namerno povzročitev škode v vrednosti nad 50.000, se povzročitelja odpusti.

5. Izplačilo nadomestila za zmanjšane osebne dohodke, izplačane v maju, juniju in juliju

ju se izvrši v mesecu novembru po temeljitem pregledu in ocenitvi finančne situacije.

6. Delavski svet imenuje internou samoupravno kontrolno komisijo za preverjanje zakonitosti poslovanja v podjetju.

7. Nova seja delavskega sveta je sklicana za 15. 11. 1965.

Vključevanje mladine v poklice

Vključevanje osnovnošolske mladine v poklice je potekalo letos pod posebnimi okolnostmi, razen za mladino, ki nadaljuje šolanje v šolah druge stopnje, vendar so bile tudi te že prenapolnjene.

Operacija reforme poteka sicer po načrtu, nastopajo pa predvsem kadrovske težave, ki so zaprle vrata novemu sprejemanju delavcev, posebno mladini. Po drugi strani pa so bile velika ovira pri vključevanju mladine močno povisane vajenske nagrade. Znani so primieri, da so nekatere gospodarske organizacije in tudi privatni obrtniki prijavili zavodu za zaposlovanje delavcev po več prostih učnih mest, ki pa so jih pozneje odpovedali. Nekateri so tudi visoke nagrade obšli in se podali na pot štipendiranja, kar pa ni ravno najprimernejša rešitev. Res je tudi, da je nagrada za vajence v prvem letu učenja 17.000 din previsoka, posebno še, ker je vajenec zaradi šolanja odšoten kar šest mesecev, en mesec ima letnega dopusta, pa še zimski odmor. Znano pa je, da bo problem vajenskih nagrad kmalu rešen z odlokom občinske skupščine, oziroma s sklepi delavskih svetov po gospodarskih organizacijah. Popreček, le-tih pa bo obvezen tudi za privatne obrtnike.

Po nepopolnih podatkih (nismo prejeli od vseh absolventov odgovorov), se je od 527 fantov in dekle, ki so v osnovnih šolah domžalske komune končali letos šolsko obveznost, vključilo v poklice:

moški ženske

avtomehanik	6	—
avtoklepar	8	—
avtoličar	7	—
strojni ključnicačar	11	—
stavbni ključnicačar	2	—
kovinostrugar	6	—
rezkar	1	—
orodjar	2	—
elektromehanik	8	—
vodovodni instalater	1	—
instalat. central. kurjave	1	—
finomehanik	3	—
cementninar-teracer	2	—
mizar	2	—
papirničar	4	—
pleskar	3	—
pek – slaščičar	2	—
vrtnar	2	1
krojač – šivilja	—	9
frizer	—	2
gostinstvō	2	7
trgovina	2	5

moški ženske

galvanizer	1	—
pečar	3	—
kovinopeskar	1	—
poklicna kovin. šola	11	—
grafična šola	2	—
vojaška šola	1	—

V sole druge stopnje se je vključilo 46 moških in 79 žensk:

TSS strojna	13	—
TSS gradbena	6	3
TSS elektro	3	1
TSS kemija	2	3
TSS papir	—	1
TSS tekstil	—	1
TSS lesna	1	1
Usnjarska šola	3	18
gimnazija	11	25
pedagoška gimnazija	1	12
srednja vzgojitev. šola	—	3
srednja ekonomika šola	—	6
administrativna šola	—	3
šola za otroške sestre	—	1
zobotehniška šola	—	1
fizkulturna šola	2	—
šola za sanitarn. tehniko	1	—
srednja veter. šola	2	—
PTT šola	1	—
na kmetiji bo ostalo	3	2
zaposlilo se je	4	1
še eno leto v osn. šolo	48	45
od tega 4–5 po čl. 48 zakona o osnovni šoli nezaposlenih je ostalo	49	92
od teh 14 m. in 16 ž. s popolno osemletkom		

K nezaposlenim je šteti še 11 moških, ki so se v začetku tekočega šolskega leta vpisali v Poklicno kovinarsko šolo pri Strokovnem izobraževalnem centru v Domžalah. V to poklicno šolo se je vpisalo iz občin – domžalske in kamniške, le 14 fantov. Zaradi premajhnega števila vpisanih je zamisel poklicne šole propadla, zato je ravnateljstvo šole vseh 14 fantov priključilo teoretičnemu pouku rednega šolanja, medtem ko praktičnega pouka nimajo. Vse te fante bo treba vključiti v uk kot vajence v gospodarske organizacije oziroma k privatnim obrtnikom in skleniti z njimi učne pogodbe.

Preseneča pa nas visoko število nezaposlenih s popolnoučnoščo šolo, tako fantov, kakor deklet. Za fante je zmanjkal vajenskih mest avtomehanske, elektromehanske in finomehanske stroke, za dekleta pa vajenskih mest v trgovini, frizerskih in modnih salonih. Vse šole druge stopnje, tako strokovne, kakor splošno izobraževalne so nabito polne in v jesenskem naknadnem vpisu

z redko izjemo Usnjarske šole niso več sprejemale. Za vse te nezaposlene mlade ljudi je iskal zavod za zapošlovanje primerna učna mesta oz. zapošlitev v gospodarskih organizacijah in jih ima precej še sedaj v stalni evidenci.

Kajti mladino moramo zapošliti! To naj bi bila skrb ne samo zavoda za zapošlovanje, ampak vseh, ki se kakorkoli čutijo odgovorne za mladi rod!

Promet in prometne nesreče

Komisija za vzgojo in varnost v prometu naše občine je za čas od 1. I. 1965 do 30. IX. 1965 napravila posebno poročilo, v katerem statistično prikazuje nenehni dvig števila nesreč na naših cestah. Obenem pa nakazuje tudi vzroke in

ukrepe, ki bi naj to zaskrbljujoče dviganje zavrlji.

Danes objavljamo samo nekaj statističnih podatkov, v naslednji številki pa bomo spregovorili o vzrokih in o ukrepih, ki bi bili za vsaj delno rešitev tega stanja potrebni.

Leta 1964   V devetih
mesečih 1965

Prometne nesreče:

Vseh prometnih nesreč je bilo . . .	329	348
prometnih nesreč s smrtnim izidom		
hudo telesno poškodovanih . . .	17	11
laže telesno poškodovanih . . .	27	94
prometnih nesreč brez telesnih poškodb	77	93
materialna škoda povzročena pri prometnih nezgodah . . .	117	184
	48,633.000	49,932.000

Udeleženci pri prometnih nesrečah:

pešci	51	38
vprežna vozila	20	14
motorji in mopedi	96	79
kolesarji	60	49
osebni avtomobili in avtobusi	231	307
tovorni avtomobili in traktorji	84	75
tuja vozila	—	21

Kraj prometne nezgode:

cesta I. reda	54	148
cesta II. reda	21	30
cesta III. reda	74	77
cesta IV. reda	65	93

Vzroki prometnih nesreč:

Ti se bistveno ne razlikujejo od vzrokov v preteklem letu in

neprimerna hitrost	59
izsiljevanje prednosti	54
vinjenost	37
nepravilno prehitevanje	34
vožnja brez predpisanih luči	3
brez voznikega izpita	2
prečkanje ceste	16
nepravilno zavijanje	6
neprevidnost pri srečevanju z drugim vozilom	12
prekratka varnostna razdalja	19
vožnja po levi strani ceste	10
poledica	10
ostali	29

OBVESTILO!

Delavska univerza Domžale sporoča, da je svojo pisarno preselila v prostore Krajevne skupnosti Domžale, Kidričeva 14, telefon 72387.

Zdravstveni dom Domžale sprejme snažilko. Reflektantke naj se javijo v upravi zavoda, Domžale, Ljubljanska 92

»Na cesti zunaj naselja, kjer ni pločnika, mora hoditi pešec po skrajni levi strani ceste v smeri hoje.« To določa novi temeljni zakon o prometu. Pešci, upoštevajte to določilo! Opozorjajte na to tudi druge!

Razstava reproduksijskih del renesančnih umetnikov

V času od 21. do 38. IX. je Narodna galerija iz Ljubljane v sodelovanju s I. osnovno šolo priredila v prostorih te šole razstavo del renesančnih umetnikov, katere je predstavila s 50 najpomembnejšimi in najstičnejšimi deli. Predstavljeni so bili umetniki italijanske, francoske, nemške in flamske šole tega obdobja. Namen razstave je bil, da bi se tudi naši občani, posebno pa še mladina, seznanili z dosežki enega viškov evropske umetnosti. Razstava si je ogledalo precej

odraslih, pomembno pa je v prvi vrsti to, da si jo je ob strokovni razlagi ogledalo nad 1800 učencev domžalskih in okoliških osnovnih šol v spremstvu svojih vzgojiteljev.

Sodeč po zanimanju, ki so ga obiskovalci pokazali, bi mogli sklepati, da je tudi pri nas živa želja, da bi bilo več takih in podobnih kulturnih prireditev, ki naj bi zadovoljile kulturne potrebe stalnih obiskovalcev razstav, obenem pa pritegnile tudi nove, posebno študente in mladino.

Simultanka Bruna Parma v Domžalah

Vršila se je 4. novembra 1965 v sejni dvorani občinske skupščine. Organiziral jo je šahovski klub »Domžale«, udeležencev je bilo 34, vsi iz Domžal in okolice.

Parma je dobil 24. remiziral 9, izgubil pa 1 partijo. Premašal ga je letošnji mladinski prvak Slovenije, član šahovskega kluba »Domžale«, Marjan Karner.

Remizirali so: Ivo Sonc, Lado Hren, Stane Laznik, Peter Zupančič, Jože Skok, Janez Hribar (Domžale), Ivan Hlede (Pod-

gorje), Alojz Ocepek in Rudi Ocepek (Komenda).

Po končani simultanki je velmojster Parma izjavil, da je bil presenečen nad močnim odporom, ki so mu ga nudili domžalski šahisti. Njegovo izjavo potrjuje tudi čas, 4 in pol ure, ki ga je porabil za razmišljanje. To je sedaj njegova najdaljša simultanka.

Obiskal nas bo zopet v začetku naslednjega leta. Gledalcev je bilo veliko, kar priča o zanimanju za šah v Domžalah.

- dajejo svetu delovne skupnosti smernice za delo;
- odločajo o uporabi sredstev skupne porabe;
- dajejo mnenja in predloge o osnutku programa dela organa;
- dajejo mnenja in predloge o drugih vprašanjih iz področja notranjih odnosov v organih.

4. člen

Delovni ljudje v občinskih upravnih organih v soglasju s predstojnikom:

- sprejemajo pravilnik o samoupravljanju, notranji organizaciji in medsebojnih delovnih razmerjih, pravilnik o sredstvih in delitvi dohodka ter druge splošne akte, s katerimi se urejajo vprašanja s področja notranjih odnosov v upravnih organih;

— sprejemajo finančni načrt in zaključni račun;

— odločajo o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest;

— odločajo o medsebojnih delovnih razmerjih, kadar je to z zakonom ali s pravilnikom tako določeno;

— delijo osebne dohodke po rezultatih dela;

- skrbijo za strokovno izobraževanje;
- skrbijo za izboljšanje delovnih razmer in poslovanja ter zagotavljajo varstvo pri delu;
- sprejemajo plane rednih letnih doupstov;
- opravljajo še druge naloge, ki so določene z zakonom ali z drugimi predpisi.

5. člen

Predstojnik samostojno odloča na področju notranjih odnosov v upravnih organih o vprašanjih, za katera je pooblaščen z zakonom ter s pravilnikom organa.

6. člen

Če se pri sprejemanju splošnih aktov ne doseže soglasje med delovno skupnostjo oziroma svetu delovne skupnosti in predstojnikom, se zadeva predloži v osmih dneh svetu za splošne in notranje zadeve, ki o njej dokončno odloči, potem ko dobi mnenje predsednika skupščine.

7. člen

Predstojnik zadrži izvršitev aktov delovne skupnosti oziroma sveta delovne

skupnosti, ki jih ta samostojno sprejema, če meni, da so v nasprotju z zakonom ali s splošnim družbenim interesom.

V primeru iz 1. odstavka tega člena mora predstojnik o svojem ukrepu takoj obvestiti svet za splošne in notranje zadeve, ki o njem dokončno odloči, potem ko dobi mnenje predsednika skupščine.

8. člen

Če se pri posameznih aktih, ki jih izdaja predstojnik v soglasju z delovno skupnostjo, ne doseže soglasje, velja odločitev predstojnika. V takem primeru lahko delovna skupnost zahteva, da o stvari odloča svet za splošne in notranje zadeve potem, ko dobi mnenje predsednika skupščine.

9. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku občine Domžale.

Številka: 016-1/1965
Domžale, dne 26. 10. 1965

Predsednik
skupščine občine Domžale
Jože Pogačnik I. r.

Delo občinske skupščine v oktobru

Odborniki skupščine občine Domžale so se v mesecu oktobru in v začetku novembra kar trikrat odzvali vabilu, in sicer za dve seji skupščine in enemu za sejo kluba odbornikov.

Na slednji seji sta podpredsednik skupščine in občinski analistik seznanila odbornike z vplivi gospodarske reforme na gospodarstvo v občini in to na podlagi podatkov, ki jih je pravilo 10 večjih gospodarskih organizacij, v katerih je vključenih 70 % zaposlenih v občini. Z nazorimi prikazi in njihovo obdelavo je občinski analistik prikazal mesto domžalske industrije, kmetijstva, trgovine in gostinstva ter družbene obrti v primerjavi z istimi panogami v ostalih slovenskih občinah in posebej z gorenjskimi in sosednjo kamniško. Primerjava je bila izdelana za leto 1965 in 1964 po 20. kategorijah podatkov. Ti pa v taki primerjavi niso pokazali tako idealnega stanja občinskega gospodarstva kot si ga marsikdo večkrat predstavlja. Odborniki so pozitivno ocenili tak način obravnavanja oziroma primerjanja gospodarstva. Vprašali so se le, kako te ugotovitve posredovati tja, kamor spadajo, med člane delovnih skupnosti. Strinjali so se s stališčem IO občinskega odbora SZDL Domžale naj bi se te analize na posebnih predavanjih obdelate po krajevnih skupnostih in delavskih svetih. DS oziroma samoupravni organi v podjetjih pa bodo morali najti pot, po kateri bodo člane delovne skupnosti seznanjali s takimi analizami, kajti le s prizadevanjem vse delovne skupnosti se bo občinsko gospodarstvo povzpelo na višjo stopnjo na

lestvici republiškega in jugoslovanskega gospodarstva.

Odborniki so se na seji odločili, naj se s tako obliko informiranja še nadaljuje. Za to bodo izrabili tudi program izobraževanja delavske univerze, ki ga je ta pripravila za zimske mesece. Na podlagi posebne ankete bodo odborniki iz programa izbrali teme, ki bodo za večino najbolj zanimive.

Za sejo obeh zborov občinske skupščine 26. X. 1965 so bila odbornikom predložena 4 poročila in sicer poročilo komisije za družbeni nadzor, poročila tržne inšpekcije, službe pravne pomoči občine Domžale in komisije za prošnje in pritožbe ter poročila odseka za dohodke o izterjavi družbenih obveznosti.

Poročilo komisije za družbeni nadzor je vsebovalo podatke o stanju Gradbenega podjetja v Domžalah, v katerega je podjetje prišlo zaradi spremenjenih pogojev gospodarjenja in predvsem bistveno spremenjene politike investiranja in stanovanjske gradnje. V obširni razpravi so se razčiščevali vzroki za tak položaj, ki jih Gradbeno podjetje predvsem vidi v tem, da je z investitorjem štirih stolpičev v Domžalah — stanovanjskim skladom — sklenilo pogodbo zna ključ, medtem ko sedaj investor ni pripravljen v celoti priznati razlike v ceni gradbenega materiala in v osebnih dohodkih. Po dveurni razpravi je skupščina sprejela sklep, da se priporoči gradbenemu podjetju, naj samoupravni organi o razmerjih v podjetju javno razpravljajo, pri čemer naj upoštevajo morebitno združitev z močnejšim gradbenim podjetjem,

ter o svoji odločitvi v čimkratšem času poročajo občinski skupščini. Ze po dveh dneh je skupščina prejela obvestilo samoupravnih organov podjetja, ki so na priporočilo skupščine reagirali s sklepom, da odstopajo vsi člani delavskega sveta in upravnega odbora, v katerem predlagajo skupščini, da imenuje začasno prisilno upravo. Ostavko je podal tudi direktor podjetja. Skupščina je na hitro sklicani seji obeh zborov 2. novembra z večino glasov sprejela sklep, da se gradbenemu podjetju za dobo treh mesecev postavi prisilna uprava, ki bo delala pod nadzorstvom oddelka za finance. Delo prisilne uprave bo opravljalo odbor, v katerega so bili imenovani: za predsednika Ivan Zupan, upravnik vodne skupnosti Mengš, za člana pa Štefan Kmetič, računovodja GP in Albin Pavlin, načelnik oddelka za gospodarstvo občinske skupščine. Odborniki so bili mnenja, da s sprejetim sklepotom o prisilni upravi ne more prenehati odgovornost dosedanjih organov.

Poročilo tržne inšpekcije je vsebovalo podatke o delu tega organa v tekočem letu, posebno po uveljavitvi gospodarske reforme. Iz poročila o delu službe pravne pomoči izhaja, da se je ta s svojim delovanjem povsem uveljavila, saj se je v teku enega leta obrnilo nanjo preko 800 strank. Prav pa bi bilo, da bi se nanjo v večji meri obračale tudi gospodarske organizacije, ki nimajo svoje pravne pomoči. Občinska služba pravne pomoči opravlja nekaj mesecev tudi tajniško delo komisije za prošnje in pritožbe občinske skupščine.

kar je posebno primerno, ker občanom, ki se pritožujejo, takoj nudi pravno pomoč in podvzame ukrepe za zaščito njihovih pravic, če se jim v resnic godi krivica. Iz poročila odseka za dohodke občine o izterjavi družbenih obveznosti, pa je bilo ugotovljeno, da je bil dosegzen določen uspeh.

S posebnim odlokom, ki ga je skupščina soglasno sprejela, bodo prenesena sredstva kreditnega sklada za zidanje stanovanjskih hiš občine Domžale v kreditni sklad KB Ljubljana — podružnica Domžale. Nadalje je skupščina sprejela odlok o samoupravljanju delovnih ljudi v upravnih organih občine Domžale, odlok o oprostitvi gospodarskih organizacij plačevanja obresti od sredstev poslovnega sklada, s katerimi opravljajo komunalno dejavnost, gostinsko dejavnost, turistično posredovanje ali storitveno obrt.

Za tem sta bila potrjena statuta krajevne skupnosti Presejerje in Radomlje.

Predstavnik za stanovanjsko gospodarstvo je informiral odbornike o poteku priprav za revalorizacijo in inventarizacijo najemnega stanovanjskega fonda v občini Domžale. V ta namen bo do konca leta popisan ves stanovanjski fond v občini. Nadalje je bil sprejet sklep, da se 19 gradbenim interesentom v Radomljah dodeli neurejeno gradbeno zemljišče, ki si ga bodo morali komunalno urediti na lastne stroške, ter sklep o ustanovitvi sklada o urejanju mestnih zemljišč.

Dopisujte v

Občinski poročevalec

Sklepi samoupravnih organov in gospodarska reforma

Misel je aktualna, ker je v sestavku govor o načinih, metodah in prijemih za iskanje boljšega, ekonomičnejšega, racionalnejšega in rentabilnejšega poslovanja naših delovnih organizacij, gledanih skozi prizmo sklepov samoupravnih organov. Da ne bi zašli v vode teoretično političnih predpostavk, bi kar napravili skop pregled teh sklepov v pogojih gospodarske reforme, pri čemer nobene strani seveda ne smemo idealizirati, kritični komentar javnosti pa naj bo resni napotek pri nadaljnjih naporih za prebroditev vrste nesmiselnosti, katere v gospodarstvu še nadalje ustvarjamo. Da bo primerjava mogoca, naj navedemo nekaj osnovnih ciljev gospodarske reforme:

- korenita izpopolnitve gospodarskega sistema na področju delitve dohodka,
- spremembe v sistemu in konceptu cen,
- osvoboditev blagovnega prometa vse administrativne regulative,
- izpopolnitve in razširjanje samouprave v vseh njenih oblikah,
- davek kot regulator tržišča,
- dohodek — dejansko mero gospodarjenja,
- obračun z avtarkičnim gospodarstvom,
- večje vključevanje v mednarodno delitev dela.

Če navedeno smiselno povežemo v celoto, se nam predstavi celoten kompleks gospodarjenja v novi luči. Kako pa so v teh novih pogojih ukrepali samoupravni organi, pa nam povedo njihovi sklepi:

INDUPLATI — JARSE

Na sejah samoupravnih organov je bilo predvsem poudarjeno, da je potrebno zmanjšati bolniški stadež delavcev na minimum, tako da bodo v stadežu res samo tisti delavci, ki so ga nujno potrebeni. S tem naj bi na eni strani zmanjšali stroške, na drugi strani pa povečali proizvodnjo. Dvig proizvodnje naj bi bil poglaviti cilj v novih gospodarskih pogojih, za kar pa bo potrebno poiskati še druge možnosti, ki to omogočajo, predvsem pa boljša disciplina, boljša strojna oprema in nabava kvalitetnih surovin. Poudarja se iskanje bolj interesantnih artiklov za trg, boljša kvaliteta teh artiklov, povečanje izvoza kljub dosedjanju doseganja izvoznega plana.

— Ekonomski enote so dolžne izdelati plan o notranjih ukrepih, nanašajočih se na posamezno ekonomsko enoto.

— Izdelati je treba program o reorganizaciji podjetja, ki naj temelji na analizi stroškov (potrebnih, za proizvodnjo) predvsem z ugotovitvijo stroškov na podlagi novih predpi-

sov in novih odnosov v cenah. Program naj tudi predvidi potrebne ukrepe in oceni njihovo vrednost ter uspešnost.

— Na podlagi obračunov za čas od avgusta 1965 dalje je treba sestaviti realni plan proizvodnje in stroškov za zadnji kvartal leta 1965, kot osnova za realnejša predvidevanja za leto 1966. Delavski svet naj bi na podlagi teh obračunov tudi ocenil, ali je bilo povisjanje OD, sklenjeno za mesec avgust, resno z ozirom na doseganje dohodka po reformi.

TOVARNA SANITETNEGA MATERIALA — DOMZALE

- Pokreniti vse za nemoteno prodajo gotovih izdelkov.
- izdelati nove kalkulacije, ki bodo pokazale rentabilnost assortimenta, ki naj določi prihodnjo preusmeritev proizvodnje,
- uvesti stimulativnejši način nagrajevanja,
- iskatи notranje rezerve z namenom, da se izboljša materialni položaj zaposlenih,
- analizirati stroške poslovanja,
- zboljšati organizacijo tehnološkega procesa,
- zmanjšati odpadke in nekvalitetne izdelke (škart),
- zboljšati delovno disciplino.

In kaj nameravajo organi delavskega samoupravljanja še obravnavati do konca leta?

- Odločati o delitvi dohodka na osebne dohodke in sklade za 5 mesecev leta 1965,
- dokončno odločiti o predlogu komisije za iskanje notranjih rezerv,
- razpravljati o novem pravilniku o delitvi dohodka za leto 1965,

— razpravljati o novem pravilniku o delitvi osebnih dohodkov za leto 1966; ki je v izdelavi in po katerem naj bi vsa ali večina delovnih mest bila vezana na individualni učinek.

— o statutu, pravilniku o delovnih razmerjih, pravilniku za HTV službo in drugi interni zakonodaji.

TOVARNA FILCA — MENGEŠ

- Naloge kolektiva kot celeote v novih pogojih gospodarjenja,
- naloge posameznih služb pri reševanju notranjih problemov in pri iskanju notranjih rezerv,

— pregled in obravnavana analiz v novih pogojih,

— obratna sredstva in investicije (prenos sredstev za investicije v obratna sredstva).

— odnosi med osebnimi dohodki in produktivnostjo,

— devizna reforma v pogledu podprtosti osnovnih surovin itd.,

— priprava in obravnavanje statuta, pravilnika o nagrajevanju, pravilnika o delovnih

razmerjih in pravilnika o delitvi čistega dohodka,

— kako preiti na intenzivnejšo proizvodnjo, da se zagotove sredstva za osebne dohodke in sklade,

— nagrajevanje v novih pogojih in odnos vseh zaposlenih do delovnega časa,

— pregled rezultatov, ki so bili doseženi pri organizaciji in uvajanju novih postopkov.

TRAK — MENGES

Organizacija služb podjetja in njihovo prizadevanje v iskanju notranjih rezerv,

— iskanje tehnoloških postopkov v proizvodnji, kar naj bi znižalo ceno proizvodnih stroškov,

— doslednejše izvajanje notranje kontrole v podjetju,

— zmanjšanje administracije in vključevanje strokovnjakov v proizvodnjo,

— sistem nagrajevanja, naj poteka v smeri nagrajevanja po delu.

TOKO — DOMZALE

Proizvodni program oziroma proizvodni proces se mora rigorozno in brezkompromisno sestaviti tako, da ne bo nobeni vmesni čakalnični časov.

Leti so neekonomični, upravičeni pa le v tehnološkem smislu. Takih proizvodnih faz pa naša stroka ne pozna. Čas čakanja je poglaviti razlog nenormalno dragega proizvodnega procesa. Vsi izgovori »sicer ne bi imeli kaj delati« so jalovi in v končni liniji pomenijo le, da gremo po poti najmanjšega odpora, saj so posledice le še hujše in potencirane. Za izvršitev odgovoren vodja proizvodne službe;

— pod izjemen režim postaviti odločanje o izdelkih, ki jih sprejmemo v naš proizvodni program — drastično in rigorozno oženje assortimenta pri vseh skupinah izdelkov, ki niso izrazito moderne značaja. Ta sklep mora izvesti šef razvojne službe,

— pri sestavi proizvodnega programa je potrebno proučiti potrebo po delovni sili ter dati predlog za odpust morebitne odvečne delovne sile. Za izvedbo tega sklepa se zadolžita šef proizvodnje ter šef kadrovsko-organizacijske službe,

— dvoizmenski sistem naj se ukine v vseh oddelkih, razen oddelka rokavic in drobne galanterije. V tem oddelku naj se prouči možnost ukinitev druge izmene. Ta sklep izvrši šef proizvodne službe;

— prodajna služba je soodgovna za sestavo proizvodnega programa. Po eni strani ga mora v okviru materialnih možnosti prilagoditi zahtevam trga, njenega osnovna dolžnost pa je, da zagotovi prodajo izdelkov in proizvodnje v smislu

t. l., ker je to nujno za odmrzovanje zalog materiala,

— v smislu določil SDK o ugotavljanju kreditne sposobnosti, se mora takoj prekiniti z vsakim investiranjem, ustrezeni investicijski program za leto 1965 se razveljavlji,

— uvede se strožji režim nagrajevanja po dejansko opravljenem delu oziroma delovnem mestu. Komisijo za osebne dohodke se zadolži za izvedbo tega sklepa, računovodstvo pa ne sme obračunati osebnih dohodkov ki bi bili določeni v nasprotju s tem sklepom,

— posebno skrb je posvetiti kvaliteti izdelkov, ki bo pri morebitnem padcu kupne moći potrošnika odločilne važnosti. V ta namen mora kontrolna služba najstrožje izvajati oziroma sprožiti vse disciplinske in materialne ukrepe, ki so za to predvideni,

— razvojna služba pa naj takoj izdelja program:

a) neporednih ukrepov za ureditev in organizacijo tehnološkega procesa oziroma organizacijo proizvodnje nasploh.

b) program tozadevnih perspektivnih ukrepov.

MLINOSTROJ — DOMZALE

DS je diskutiral o zboljšanju organizacije dela, vendar je določanje smernic šele v pripravi,

— do konca leta je naloga samoupravnih organov podjetja, da v celoti izvedejo notranjo organizacijo, izboljšajo proizvodne postopke ter tehnološke izboljšave pri proizvodnem procesu,

— točen program izvajanja reforme bo DS sprejel na naslednjem zasedanju.

SONCICA — DOMZALE

— Ustavi se sprejemanje novih delavcev,

— od 23. VIII. 1965 dalje je v polnilnici uvedena tretja izmena,

— kot že omenjeno, bodo samoupravni organi v kratkem razpravljali o nadalnjem iskanju notranjih rezerv kot ukrep za znižanje poslovnih stroškov,

— programa za izvajanje reforme podjetja še nima, vendar so pristojni organi zadolženi, da v najkrajšem času pripravijo ustreerne predloge.

GRAĐBENO PODJETJE — DOMZALE

— Dosedanje razprave v tej delovni organizaciji so ugotovile, da novi pogoji narekujejo še skrbnejše gospodarjenje kot doslej. Povečati morajo storilnost in do kraja odkriti notranje rezerve, ki se skrivajo predvsem v prevelikih izpadih delovnih ur in prenizki storilnosti na gradbiščih,

— do prihodnje seje je treba pripraviti analizo, koliko režij-

skih ur odpade na vsako gradbišče in stranske obrate in koliko na upravo podjetja,

— na gradbiščih in v upravi podjetja je treba dvigniti storilnost dela ter zmanjšati odstotnosti z dela,

— uvedli so vsakodnevno poročanje o stanju delavcev na delu in v odsotnostih. Na ta način so lahko sproti ukrepali proti neupravičenim izostankom in primerom, ko so delavci zaposleni na »fušu«, naknadno pa skušajo dobiti stalež dela nezmožnih, ali pa so že v stalu in v tem času delajo pri privatnikih,

— glede zniževanja stroškov še ni bilo mogoče ničesar ukreniti, ker so cene gradbenega materiala v juliju in avgustu porasle v nekaterih primerih tudi za 70 %. Prav tako so vsi obrtniki — kooperanti zvišali usluge najmanj za percent, za kolikor se je podražil material, dvignili pa so se tudi osebni dohodki v obrtniški dejavnosti,

— do konca leta bodo samoupravni organi še obravnavali spremembe oziroma dopolnitve statuta in drugih samoupravnih aktov,

— program izvajanja reforme ne obstaja, ker je popolnoma odvisno od tega, kako se bodo v bodoče formirale cene za gradbeni material in ker jim ni znano, če bo kak investitor razpisal kako lecitacijo. Gradnje, ki jih sedaj izvajajo, pa bodo večji del preše v prihodnjih mesecih v zaključno fazo. Kolikor pa se bodo dela nadaljevala še v prihodnjem letu, pa bo potreben komaj polovico letosnjih kapacitet. Zato podjetju ni mogoče postaviti realnega plana proizvodnje za naslednje leto.

CESTNO PODJETJE — DOMŽALE

— Konkretna razprave v samoupravnih organih za naše podjetje še nismo imeli, ker imamo ravno v tem času razgovore glede ureditve finančiranja vzdrževanja cest IV. reda, posledica tega pa je, da do danes še nimamo sklenjene pogodbe z občino Domžale,

— glede znižanja stroškov smatramo, da se v naši delovni organizaciji ne bodo mogli bistveno spremeniti, oz. zmanjšati, ker so že sedaj nizki, poleg tega pa tudi zaradi narave dela samega, saj imamo 90 % delovnih mest na terenu, oziroma vsa dela opravljam izven podjetja, razen uprave.

— samoupravni organi bodo morali temeljito obravnavati situacijo podjetja, čim bodo znana razpoložljiva sredstva po rebalansu proračuna občine za vzdrževanje cest IV. reda za leto 1965.

LEK — MENGES

— Ker je produktivnost in izkorisčanje kapacitet eden od važnih faktorjev ekonomike podjetja, je potrebno, da se de-

lovne naprave, ki so v posameznih obratih, izkoristijo do maksimuma in da se organizacija dela spelje tako, da bo dosegla maksimalni efekt. Zato je potrebno izdelati proizvodni program iz aspekta enakomernega izkorisčanja obstoječih kapacetet,

— do konca leta je potrebno izdelati kompletno tehnično dokumentacijo proizvodnje,

— ugotovljene so pomanjkljivosti vzdrževalne službe. Izboljšati je treba organizacijo, posebno pripravo dela in kontrolo vsega dela v oddelku. Poosrtiti delovno disciplino, specilizirati je ljudi za vzdrževanje obstoječih in na novo instaliranih strojev,

— potrebno je uvesti skrajno število z reprodukcijskim materialom, materialom za vzdrževanje, kakor tudi z energijo,

— razvojni sektor je zadolžen, da v najkrajšem času izdelava tehnološko obdelan program prvenstveno za tiste proizvode, ki so pomembni za izvoz, s kompletno dokumentacijo,

— v podjetju je potrebno zaostriti disciplino zlasti v pogledu izpolnjevanja prevzetih odgovornih nalog, kar zlasti velja za vodilne in vodstvene delavce,

— potrebno je obdelati proizvodnjo z ozirom na produktivnost, maksimalno koriščenje delovnih priprav in čim hitrejšo možnost aktiviranja delovnih priprav, ki stojijo neizkorisčene.

AVTOSERVIS — DOMŽALE

— Delavski svet podjetja je že razpravljal o načinu in delu v novih gospodarskih pogojih, vendar, ker vršimo uslužnostno dejavnost, nas niso prizadele niti spremenjene stopnje prometnega davka niti ne podražitev. Cena izvršene ure ostane neizprenjenja.

— konkretnih sklepov še ni bilo, vendar je bil dan predlog, da se osebni dohodki zvišajo za tisti del kot so se znižali prispevki na osebne dohodke, tj. za ca. 15 % na neto osebne dohodke, kar pa bo končno odločil še delavski svet podjetja. Kar se tiče zniževanja stroškov, je pri nas poseben problem to, da nimamo svojih prostorov, ampak jih imamo pretežni del v najemu,

— do konca leta je še predvideno, da bomo razpravljali o sprejemu novih pravilnikov, povečanju osebnih dohodkov, zniževanju stroškov in povečanju produktivnosti dela ter po potrebi tudi o drugih vprašanjih,

— program izvajanja reforme ne obstaja, ker nam vsaj za sedaj ni bil potreben. Kolikor bo nabava materiala oziroma cena višja, se bo tudi cena uslug povečala, ker material samo prefakturiramo z dodatkom stroškov za usluge.

INVALIDSKE DELAVNICE »ZLATO POLJE« — DOMŽALE

— Samoupravni organi namenljajo v letošnjem letu še naprej analizirati vpliv novih gospodarskih ukrepov na naš zavod, v načrtu je izdelava statuta in pravilnikov o delitvi osebnih dohodkov, čistega dohodka, pravilnik o delovnih razmerjih, o poslovni tajnosti, o odgovornosti zaposlenih in pravilnik o HTZ, sprejemaju ukrepov za povečanje produktivnosti dela in izboljšanje kvalitete dela ter reševanje tekoče problematike,

— program izvajanja reforme obstaja.

REMONTNO PODJETJE — DOMŽALE

— Prevzeli bomo vsa možna vzdrževalna dela in adaptacije, kjer so se zmanjšale oziroma omemjile investicije,

— ker je podjetje vezano na nizke storitvene cene, bo moral odpustiti odvečno delovno silo in s tem doseči višjo storilnost dela in nižje osebne dohodke,

— samoupravni organi podjetja izvajajo nove ukrepe gospodarske reforme, kjer le s tem je zagotovljen obstoj podjetja.

NAPREDEK — DOMŽALE

— Ugotovljeno je, kar je potekala tudi diskusija, da je od celotnih stroškov poslovanja več kot polovica takih, na katere kolektiv ne more vplivati. Vse stroške, na katere kolektiv lahko vpliva, bomo skušali znižati na minimum. Pri tem pa bomo pazili, da ne bo šlo to v škodo kulturne postrežbe potrošnikov. Veliko bi prihranili tudi s spremembami delovnega časa. V času poročanja posluje

sedemnajst trgovin z nedeljnimi delovnimi časom, dočim ima sorodno podjetje v Kočevju samo eno tako trgovino.

— število zaposlenih ostane še v naprej neizprenjeneno, — program izvajanja reforme v podjetju ne obstaja,

— samoupravni organi so razpravljali v zvezi z reformo o zmanjšanju materialnih stroškov, problemih nerentabilnih poslovalnic, ki obstajajo zaradi krajevnih potreb, o problemih mesarske in ostale trgovinske dejavnosti itd.

Komunalni zavod za socialno zavarovanje in Strokovni izobraževalni center STUGS so na zahtevo o informaciji odgovorili samo formalno, kolektivi Termit, ZKI, Universale, Papirnica, Lip Radomlje, Opekarica Radomlje, Melodijski Mengeš, Peč Mengeš, Mizarstvo Domžale, Tamiz Mengeš, Komunalno gospodarstvo Mengeš, Gostinsko podjetje, Zavarovalnica Mengeš pa sploh niso posredovali želenih podatkov. Nastaja vprašanje, ali se njihovi organi samoupravljanja in vodstva kolektivov ne čutijo odgovorni, da bi o svojem delu in naporih obvezčali javnost?

Če ste sklepe pozljivo prečitali, ste v njih zasledili vrsto koristnih in nekoristnih odločitev. Določeno urejenost kažejo na primer sklepi samoupravnih organov v Leku in tovarni TOKO, dočim bi ob sklepih samoupravljanja ostalih organizacij oziroma več ali manj povsod lahko postavili naslednje vprašanje:

pravilno ali nepravilno, samoupravno ali upravno, strokovno ali nestrokovno, sposobno ali nesposobno.

Na ta vprašanja pa naj odgovorijo bralci in javnost!

Na Zgornjih Rojah pri Radomljah je zaradi gradenj novih hiš nastala cesta, ki nima nikjer zveze z ostalim cestnim omrežjem. Dostop do te ceste in do hiš ob njej je mogoč le preko privatnih parcel. Vozniki vprežnih in motornih vozil do teh hiš, ki jih je po številu 16, sploh ne morejo. Prebivalci te nove ulice so že pred tremi leti vložili na skupščino občine Domžale zahtevek za ureditev tega nevzdržnega stanja. Do danes pa se ni še ničesar ukenilo, slišijo pa se govorice, da je občinska skupščina ureditev tega problema prenesla na Sklad za stanovanjsko izgradnjo

Krajevne konference Socialistične zveze delovnega ljudstva

Izredne letne konference SZDL so se letos odvijale v duhu priprav na kongres SZDL Slovenije. Večina konferenc je tako tudi točno opredelila vlogo in naloge SZDL na svojem področju. Občani — člani SZDL so razpravljalni o aktivnosti in delovanju tudi drugih družbeno-političnih organizacij kot npr. mladine, ZB, konference žena itd. Kritično so ocenili delo posameznih članov ZB in ZK, češ da so aktivni samo tam in takrat, kadar gre za njihovo dobro. Povsem pravilno so ocenili, da tako delovanje zavira uveljavljanje socialistične demokracije in socialističnih odnosov ter da takoj delovanje ni svojstveno nobeni od imenovanih organizacij. V zvezi s tem so bili občani mnenja, naj osnovne organizacije ZB in ZK poskrbijo, da bodo njihovi člani postali aktivni delavci.

Vse krajevne konference so največ razpravljalne o delu krajevnih skupnosti in financiranju le-teh. Če vse želite, mnenja in včasih tudi malo preveč ostre besede združimo, potem lahko ugotovimo, da se je pokazala izredna želja občanov po samoupravljanju — soodločanju v zadevah, ki se tičajo njih in njihove ožje okolice. Vse razprave v zvezi z delom krajevnih skupnosti so pokazale naslednje:

— tam, kjer niso formirane krajevne skupnosti, naj upravni organi pripravijo osnutek poslovnika za stalno predsedstvo zborna volivcev,

— Delavska univerza naj organizira predavanja za svete krajevne skupnosti ter druge družbeno-politične delavce, z druge strani pa občani želijo predavanja iz poljedelstva, živinoreje, sadjarstva, splošnega

ter družbeno-političnega znanja,

— krajevne skupnosti naj sprejmejo svoje programe dela, katere naj občinska skupščina v mejah možnosti upošteva v družbenem planu občine,

— programi dela krajevnih skupnosti naj se financirajo po naslednjih načelih:

a) hkrati s pristojnostmi, ki jih skupščina odstopa krajevni skupnosti, naj se za to zagotovijo oziroma prenesajo tudi sredstva,

b) samoprispevek naj se uvede takrat in tam, kjer občani želijo zadovoljevati svoje posebne (lokalne) potrebe, ki se ne morejo financirati iz prenesenih sredstev,

c) za tiste dele programov krajevnih skupnosti, ki se tičajo družbenega standarda občanov, naj se zagotovijo sredstva iz delovnih organizacij na podlagi pogodb in na osnovi števila zaposlenih. S tem bi dosegli, da bi se sredstva razporajala na tiste, ki jih ustvarjajo.

Poleg teh stvari so konference razpravljalne tudi o odnosu krajevna skupnost — občinska skupščina ter o odbornikih kot neposrednih povezovalcih tega odnosa. Na nekaterih konferencah so ostro kritizirali delo odbornikov. Tudi na račun upravnih organov občinske skupščine so bile izrečene kritične pripombe predvsem v zvezi z neživljenskim in neekspeditivnim reševanjem problemov občanov. Iz vseh razprav lahko zaključimo naslednje:

— odborniki občinske skupščine naj se v klubu odbornikov in na sejah skupščine večkrat pogovorijo o tekočih nalogah in problemih, ker edino na ta način lahko največ pripomo-

rejo k uveljavljanju krajevne samouprave;

— predsedstvo občinske skupščine naj nadaljuje s prakso posvetov s predsedniki krajevnih skupnosti;

— oddelek za družbeni plan in finance naj izdela sistem pobiranja samoprispevka in prispevka delovnih organizacij za tiste krajevne skupnosti, ki so se, ali ki se še bodo odločile za to;

— oddelek za splošne in družbene službe naj čimprej izdela sistem prenašanja pristoj-

nosti v krajevne skupnosti glede socialnih podpor in razdeljevanja sredstev ter nalog s področja socialnega varstva.

Konference so nadaljevalne še vprašanja zasebnega kmetijstva, kooperacije, probleme v zvezi z nabavo drobne kmetijske mehanizacije itd. Vse konference, kot že rečeno, so pokazale izredno željo občanov po soodločanju, po oblikovanju politike. Prav zaradi tega bo v prihodnje morala občinska skupščina skupno z vsemi družbeno-političnimi faktorji poskrbti, da bo ustvarjenih čim prej in čim več pogojev za doseg teh zahtev.

Franc Gabrovšek

Čestitamo!

forumov. Bil je član OLO Kamnik, poverjenik za soc. skrbstvo OLO Kamnik, poverjenik za finance OLO Kamnik, podpredsednik občinskega LO Domžale, član OLO Ljubljana-okočica in nazadnje direktor opekarne Menges.

Ko je odšel v zasluzeni počitek, se je kot upokojenec še aktivne vključil v javno življenje. Deloval je v Gradbenem odboru Delavskega doma, bil je sekretar osnovne organizacije ZKS in marljiv član sveta stanovanjske skupnosti. Ko pa so stanovanjske skupnosti prenehale z delom, je bil izvoljen za predsednika Krajevne skupnosti »Tomo Brejc« na Viru.

Danes ugotavljamo, da je ta Krajevna skupnost ena najbolj delavnih in dejansko prva skupnost, ki je takoj prešla na praktično delo in ni nikdar kažala malodušja pred težavami. Svet skupnosti je kot delavna družina in slavljenec je k temu prispeval velik delež.

Občinski odbor SZDL se pridružuje željam občanov z območja Krajevne skupnosti »Tomo Brejc« in slavljenemu čestita.

Pravda za oslovo senco ali resnična zgodba o neresnih ljudeh

Zgodilo se je na novem odseku ceste Drtija-Kandrše. Kmalu bo preteklo leto dni, kar se je po idilični dolini potoka Drtjiščice med polji, travniksi in gozdovi prebil prvi kolesar, voz in avto. Mnogoljetne prošnje in molovedovanja so obrodila sad. Prepotrebna cesta je bila dograjena in odprta za promet. Najbolj so bili ljudje veseli in zadovoljni, ko je po cesti prvič pripeljal avtobus na progi Zagorje-Moravče-Ljubljana. Sele, ko je začel voziti vsak dan, so ljudje spoznali, kako velika pridobitev je nova cesta.

Končno so bila določena avtobusna postajališča. SAP se je potrudil in namestil ob cesti lične oznake za postaje. Nekaj časa je bilo v redu. Pa so si Gorjanci zmisli, da bi bilo dobro prestaviti postajališče na Reki za dobrih 200 m proti Moravčam. Menili so, da avtobusna postaja v ostrom dvojnem ovinku in celo na mostu

ne ustreza varnosti potnikov, zato so prosili podjetje, da ustreže njihovi prošnji, »Samo zaradi varnosti potnikov«, so rekli.

SAP je uvidel, da imajo Gorjanci prav, pa so postajališče prestavili na primernejši kraj. Tudi oznake niso pozabili — prestavili so jo na novo mesto.

To početje pa so prizadeto opazovali Rečani.

»Nak« so rekli, »postaje nam ne bo nihče premikal!«

Pozno zvečer so se zbrali na posvet. Najvplivnejša ženska v vasi — tam diši še malce po matriharhatu — je bila pripravljena uresničiti voljo vaščanov.

»Gorjancem bomo ukradli postajo,« so sklenili, »pa naj se zgodi karkoli.«

Opremljeni z lopatami, motikami in krampi so krenili na delo. V debeli uri je bila oznaka postaje izkopana in odnešena v tas. Tam so jo hranili do jutra in občasno menjali straže, da jim je ne bi kdo ukradel. Ob prvem svitu pa so jo svečano okopali na prvočno mesto.

Delo je bilo vsekakor opravljeno strokovnoško, hitro in po mnenju Rečanov z vsemi potrebnimi častmi.

Gorjanci so spoznali, da so jih Rečani

ugnali v kozji rog. Tudi oni so sklicali bojni posvet. Odšli so v dolino s samokolnico, krampom, motikami in lopatami.

Menili so — »Izkopljemo znamenje in ga pripeljemo na tisto mesto, kjer bi moral biti.«

Rečani so opazili vojsko, ki se je jela vzdoliti s hriba. Bojna pripravljenost še iz prejšnjega dne je prišla tokrat do popolne veljave. Vojska s koli, motikami in krampi je bila trenutno nared.

Ko so Gorjanci začeli premeščati postajni znak, se je iz doline zaslišalo: »Hura na Gorjance!«

»Orožje« se je poblikovalo v jesenskem soncu in izgledalo je, da bo prišlo vsak čas do bojev.

Ko so Gorjanci uvideli, da je Rečanska vojska številnejša in bolje opremljena, so se spustili v panici beg. Nekaj orodja so pustili kar na bojnem polju. Rečani so bili seveda zelo ponosni na vojni plen.

Na bojnem polju je obležalo tudi znamenje za postajališče. Ceprav komaj rojeno — s številnimi sledovi borb — bo služilo poznejšim rodovom kot pomembna arheološka najdba za proučevanje zgodovine neke avtobusne postaje.

Tokrat smo za oceno izbrali krajevno organizacijo Radomlje

Po letni konferenci 1964 se je novi odbor sestal, konstituiral in izdelal program dela. V tem programu so bile naničane pomembne naloge: ustanovitev krajevne skupnosti, akcija za otroški vrtec, pomoč drugim organizacijam in ustanovitev turističnega društva. Za izvršitev vseke od teh nalog so imenovali komisije, ki naj bi samostojno pripravile vse potrebno za izvedbo naloge. Pozneje pa je krajevni odbor SZDL popustil v svoji aktivnosti, tako da je v določenem roku samo komisija za krajevno skupnost zadovoljivo opravila svoje delo. Sklican je bil zbor volivcev, sprejet statut in izvoljen svet krajevne skupnosti, ki je opravil prvo pomembnejšo akcijo: asfaltirana cesta, ki je bila dolgoletni problem prometa vaščanov Radomelj. Glede drugih nalog in aktivnosti pa je v krajevnem odboru zavladalo nekakšno mrtvilo, ki se je stopnjevalo od odhoda predsednika v inozemstvo. Predsednik KO SZDL Ivan Šraj je namreč v letošnjem poletju brez vednosti krajevnega in občinskega odbora SZDL odšel v tujino. Smatramo, da bi moral kot komunist in predsednik SZDL ob-

vestiti krajevni in občinski odbor o odhodu in zagotoviti kontinuirano dejavnost krajevnega odbora.

V taki situaciji je bilo krajevnemu odboru SZDL brez predsednika zelo težko začeti delo v jesensko-zimske sezoni. S pomočjo občinskega odbora SZDL je podpredsednik krajevnega odbora tovarišu Francu Pančurju in tajnici Sonji Urbas uspel sklicati odbor in pripraviti program dela za zimsko sezono. V tem programu je bila predvidena tudi krajevna konferenca SZDL, ki je obravnavala naloge organizacije in program dela krajevne skupnosti. Ta konferenca je bila solidno pripravljena, zato je tudi vsebinsko in organizacijsko uspela. Poleg tega so se dogovorili, da bo krajevni odbor SZDL skupno s ZMS poživel športno in kulturno življenje v krajevni skupnosti. Uredili bodo organizacijske zadeve (matično knjigo, članarino), poleg tega pa bodo nudili potrebitno pomoč turističnemu društvu pri izvajaju njegovih nalog. Odboru SZDL in novemu predsedniku Francu Pančurju želimo pri uresničevanju teh nalog veliko uspeha.

Bife TD Domžale je bil potreben

Bife, ki ga je pred leti zgradio Turistično društvo Domžale poleg bencinske črpalki, kaže tako po zunanjem licu kot tudi po blagovnem prometu v vsem času od otvoritve razveseljiv nepreklenjen dvig. Poleg domačih gostov se v vedno večjem številu oglašajo v lokalnu tudi tujci, ki so v času od januarja do septembra letos zamenjali v menjalnici, ki posluje v tem prostoru, za preko 1000 dolarjev tujih valut, od česar je imelo TD 63.521 din čistega dohodka.

Celotni promet je v tem obdobju znašal 12.839.000 din samo od glashene skrinje pa so dobili 255.000 din.

Posrečena je bila zamisel po-

stavitev velikega nadstrešja pred lokalom samim, ki s svojo slikovitostjo posebno v poletnih mesecih privablja mimoideče. Stroški za to streho iz plastične mase so znašali ca. 850.000 din.

Društvo posreduje turistom tudi prenočišča v privatnih sobah. V prvih devetih mesecih letošnjega leta je tu iskalno in našlo prenočišče 64 domačih in 134 tujih gostov, ki so plačali skupno 275 nočnin.

Zanimiva je primerjava turističnega prometa, če ga ocenjujemo po številu nočnin v obdobju januar – september 1965. v odnosu do istega obdobja lanskega leta v občini Domžale in občini Kamnik.

Občina	Leto	Gostje		Prenočitve			skupaj
		domači	izvan	domači	tuj	skupaj	
Kamnik	1964	9.679	338	10.017	19.064	733	19.807
	1965	12.330	546	12.876	23.992	1.410	25.402
Index 1964	100	127	162	128	126	192	128
Domžale	1964	1.606	765	2.371	2.816	866	3.682
	1965	2.002	889	3.000	3.512	1.411	4.923
Index 1964	100	125	130	127	125	163	134

Dosedanji uspehi bifeja so dokazali, da je bila ideja o postavitev tega objekta na mestu, kjer je, pravilna. Prav pa bi bilo, če bi v bodoče še v

večji meri gledali na to, da bi tujec dobil o njem kar najboljši vtis v vsakem oziru in da bi se odresali pijanih gostov, ki lokalu prav gotovo niso v čast.

Solska mladina je okrasila grobove padlih borcev in talcev in jim prižgala svečke

Svečanosti ob Dnevu mrtvih

Kot vsako leto smo se tudi letos ob dnevu mrtvih zbrali na pokopališču, da obudimo spomine na svoje, priatelje in tovariše, ki so odšli pred nama v prerani grob. Prijetno smo bili prisenečeni, ker je bilo pokopališče lepo in prazniku primerno urejeno. Ljudje, ki leta za letom hodijo na pokopališče so lahko ugotovili, da je nekdo poskrbel za to, da je vse izgledalo res svečano. Zato se moramo zahvaliti Krajevni skupnosti Domžale, ki je poskrbel, da so bile steze ponovno posute in

odstranjene smeti, ki so mnogo let ustvarjale videz zanemarjenosti. Poleg tega je krajevna skupnost poskrbela tudi za obnovu spomenikov padlih borcev in zreditve pokopališča v Senpaylu.

Sedaj lahko ugotovimo, da nam pokopališče in spomeniki niso več v sramoto, ker smo jih uredili in to z željo, da bi ostali taki vse leto. Krajevni skupnosti in ljudem, ki so sodelovali pri ureditvi in obnovi pokopališč in spomenikov pa naj velja zahvala v imenu vseh občanov!

Ob Dnevu mrtvih v Moravčah

V Moravčah imamo dva spomenika padlim v prvi in drugi svetovni vojni ter spominsko ploščo v ljudski revoluciji ustreženih sedmih talcev. Grobovi kakor tudi oba spomenika so bili za letošnji 1. november dostojo in lepo okrašeni, le spominska plošča talcem vzidana v hišo poleg šole, pred katero so bili ustreljeni, je ostala neokrašena.

Vsa leta po osvoboditvi je šolska mladina moravske osemletke izvedla na dan pred dnevom mrtvih komemoracijo pred ploščo, katero so učenci dobesedno obsuli s cvetjem, kar je postal že kar lep običaj. Letos pa tega ni bilo, niti ne žalne

komemoracije, pa tudi cvetja ne.

Vsa povojna leta so bile pred ploščo žalne svečanosti s primernim govorom, ki je oživil mladini spomin na grozno trpljenje pa tudi junaška dejanja njihovih prednikov.

Zakaj letos tega ni bilo? Do 13. ure sem čkal v upanju, da se bo morda le kdo spomnil tudi teh padlih junakov, a zaman! Zato sem šel in pri dobrih ljudeh dobil toliko cvetja, da sem naredil dva dostojna šopka ter jih postavil na vsako stran plošče, na sredini pa prižgal sveče.

Zivi ljudje, ne pozabimo na mrtve tovariše!

Janko Zupan, Moravče

Ali je to dolžnost mengeške šole?

Na pobudo ravnateljstva Osnovne šole Mengeš učenci te šole vsako leto ob prazniku dneva mrtvih marljivo čistijo in urejajo mestne ulice, parke, spominske plošče narodnih herojev, spomenike talcev, stari grad na mengeški Gobavici, vse stranske poti in stezice.

To delo opravljajo učenci pod vodstvom tovarišic učiteljic, ki so pri delu stalno prisotne in jih nadzirajo.

Da, tako dolžnost si je naložil kolektiv mengeške šole, in zato je bil tudi Mengeš očiščen in pripravljen na praznik dneva mrtvih.

Mar ne bi take in podobne akcije organizirale tudi druge šole na območju občine Domžale?

Sicer pa naj bi bila to prva in osnovna dolžnost turističnega društva in krajevne skupnosti!

Šolstvo v Črnom grabnu

Marsikaj smo že povedali o tem, vendar bo treba še, pa ne samo zato, da se s tem seznamimo, ampak tudi, da šole čimprej dosežejo tisto višino, ki jo nujno zahteva življenje.

Pogosto kritiziramo slabe uspehe učencev, kujemo načrte, kako bi morali poučevati, pri tem pa ne pomislimo, ali pa nalač nočemo upoštrevati, da niti za urejeno poučevanje po starem ni možnosti.

Poglejmo Brdo! Tam se gradi novo poslopje, ki bo le del celotne šole, investitor pa se ni pogodil za ureditev starega poslopja, če hočemo, da bo šola lahko normalno delala. Novi del poslopja bo imel le osem učilnic, kar je samo po sebi premalo, posebno sedaj, ko težimo k enoizmenskemu pouku. Letos je na Brdu trinajst oddelkov, biti bi jih moralno pa

vsa 15, saj je samo v petem razredu čez devetdeset učencev, oddelka pa samo dva. V najmanjši učilnici, kjer je prostora za 20 otrok, jih je sedaj 40, klopi so tik do sten ter se le težko pride do sedežev. Zrak tu prav gotovo ni ugoden za duševno delo, posebno, ker letos učilnic niso beleli, saj so upali, da bodo v drugem polletju že v novem delu šole. V prihodnjem šolskem letu bo najmanj 16 oddelkov, zato že sedaj ugotavljajo da bosta Brdu stara in nova stavba, ki tvorita le eno solo, v prihodnjem šolskem letu nujno potrebni.

In kako bo drugo leto na Brdu s kadrom? Treba ga bo več, šola pa že letos ni zasedena. Že letos se mora voziti sedem učnih moči, ker ni stanovanj. Obljubljena gradnja stanovanjske stavbe za učni kader mora biti realizirana!

Domžale prireditelj prvenstva v kegljanju

6. in 7. novembra je bilo na novem štiristeznem kegljišču v Domžalah ekipo kegljaških državno prvenstvo v borbenih igrach. Udeležilo se ga je 240 tekmovalcev iz 24 klubov. Zastopane so bile vse naše republike razen Makedonije. Doseženi so bili naslednji rezultati:

1. Medveščak — Zagreb, 1.777 podprtih kegljev;
2. Branik — Maribor, 1.775 podprtih kegljev;
3. Luka — Split, 1.748 podprtih kegljev;
4. Triglav — Kranj, 1.705 podprtih kegljev;
5. Gradiš — Ljubljana, 1.692 podprtih kegljev.

Glavno breme pri gradnji novega kegljišča in organizaciji državnega prvenstva je nosila ObZTK Domžale, ki je svoje delo odlično opravila.

Povprašal sem dolgoletnega kegljaškega delavca ter člena UO KZS tov. Pavla Satlerja, kaj misli o novem domžalskem objektu ter o organizaciji državnega prvenstva.

»Ako pogledamo dejstvo,« je začel tov. Satler, »da so bili pred enim mesecem na tem mestu le zidovi, je novo kegljišče nadvse kvalitetno.

Običajno se na novih kegljiščih dosegajo slabši rezultati, v Domžalah pa temu ni tako, saj je ekipa Medveščaka iz Zagreba že prvi dan tekmovanja dosegla nov državni rekord v borbenih igrah — 1777 podprtih kegljev. Kegljišče je trdo, steze zelo kvalitetne. Za dobro organizacijo tekmovanja in tudi za dograditev objekta v predvidenem času pa ima največ zaslug predsednik ObZTK tov. Jože Zevnik, ki je bil tako rekoč duša tekmovanja.

Ne moremo pa mimo vloge, ki naj bi jo v prihodnosti imelo kegljišče za ves domžalski tekmovalni in rekreativni šport. Prepričan sem, da so sedaj danii vsi pogoji, da tudi Domžale postanejo kegljaški center, kar so nekoč že bile. Za propagando kegljaškega športa v Domžalah so bile v soboto in nedeljo (13. in 14. nov.) izbirne tekme za uvrstitev v državno reprezentanco.«

O samem poteku in organizaciji državnega prvenstva ter o novem objektu bo v naslednji številki objavljen intervju s predsednikom ObZTK tov. Jožetom Zevnikom.

Občni zbor DPM v Domžalah

Pred kratkim je Društvo prijateljev mladine iz Domžal imelo svoj redni letni občni zbor. Predsednik društva, Anton Miklavčič je v svojem poročilu ugotovil, da se je delo v pretekli poslovni dobi odvijalo v treh smereh in to tako, da je društvo utrjevalo sodelovanje z drugimi družbeno-političnimi organizacijami, da je razvijalo svojo dejavnost v pravcu izvajanja delovnega načrta, ki si ga

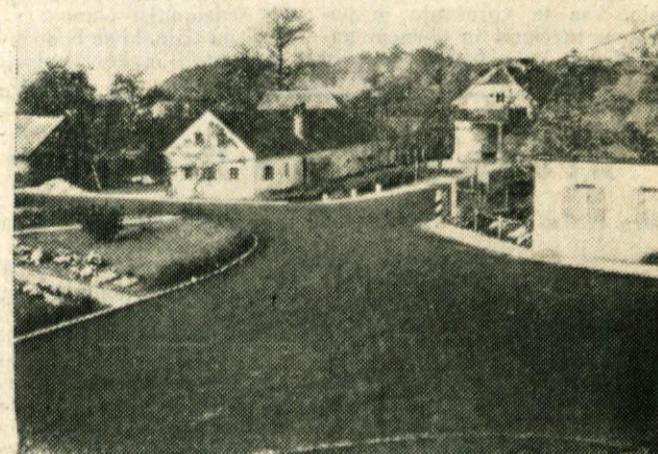
je postavilo na lanskoletnem občnem zboru in končno, da je skušalo urediti nekatera pereča organizacijska vprašanja.

Blagajničarka Francka Pezdir je ugotovila, da je bilo skupnih dohodkov 408.644 din. da je bilo porabljenih 176.571 din in da je ostalo v blagajni še 232.073 din.

Občnega zbora so se udeležili tudi predsednik Občinske ZPM Domžale Jakob Černe in njen tajnik France Rak.

Zadnja zima je Savsko cesto v Domžalah in vso pot do Dragomla in savskega mosta močno prizadela, spomladanski promet pa jo je do konca uničil. Vozniki so se te ceste začeli izogibati, ker je postala že kar nevarna, s tem pa je odpadla edina vzporedna zveza Gorenjske z Ljubljano. Da bi jo spet usposobili za uporabo, so v začetku novembra pričeli polagati na staro podlago novo asfaltno plast po posebnem postopku, da bo rekonstrukcija cesto usposobila za daljše obdobje

Pred leti postavljena zahteva Radomljanov po ureditvi križišča ob spomeniku iz NOB se je letos uresničila. S sodelovanjem občine in gospodarskih organizacij so križišče sodobno uredili in asfaltirali ter s tem povezali jarško in količevsko cesto

Vse prepogoste so prometne nesreče na cestah v naši občini, in vse preveč življenj zahtevajo. Se en opomin naj bo za voznike motornih vozil nesreča na Prevojah, kjer je moral mlad človek neprevidno prehitovanje plačati z življenjem. Soferji, pomnite: Bolje pet minut kasneje kot nikoli!

Tovariš Černe je nakazal nekaj smernic za bodoče delo in podčrtal še posebej dejstvo, da se bo treba z mladino v naši občini še posebno intenzivno ukvarjati, saj je naše področje industrijsko in zato vedno glasnejša zahteva, da je treba mladini posvetiti čimvečjo skrb, saj so starši prezaposleni in se ne utegnejo ukvarjati tako, kakor bi se lahko z otroki sicer.

Ugotovljeno je bilo, da je varstvo otrok trenutno najbolj prerič problem v občini.

Slavko Matičič je nato s tem v zvezi podal pregled o dosedanjih izsledkih in analiziral potrebe po gradnji varstvenih ustanov. To analizo je podal ob podatkih iz ankete, ki je bila izvedena pred dvema letoma. Iz nje je moč izluščiti dejstvo, kako kritičen je ta problem. Podrobno in s pomočjo grafičnega prikaza je analiziral anketo z vidika, kakšne so možnosti staršev, da bi lahko nudili otrokom kvalitetno varstvo, koliko staršev je pripravljenih dati otroke v varstvene ustanove, koliko otrok je varstva potrebno, kje so otroci trenutno najbolj koncentrirani in končno, kam hodijo otroci v solo. Vsa ta vprašanja je podrobno razčlenil in obenem nakazal pot, kako bi bilo mogoče

priprti do denarnih sredstev, ki bi bila potrebna za čimhitrejšo realizacijo varstvenih ustanov in kako zagotoviti, kje so trenutno potrebe največje.

Ugotovljeno je tudi bilo, kako važno vlogo imajo pri odločanju o vsem tem starši, ki ali kot proizvajalci in upravljavec preko samoupravnih organov ali kot občani preko zborov volivcev, stavljajo svoje predloge.

Poleg drugega je bil obravnavantudi načrt dela društva za prihodnjo poslovno dobo. Osvojeni so bili predlogi, da se dokončno uredi otroško igrišče, da se izvoli pionirski starešinski svet, ki naj bi koordiniral delo v smeri razvijanja interesnih dejavnosti med pionirji obeh domžalskih šol, društvo naj organizira vzgojna in zdravstvena predavanja za starše, dalje naj bi organiziral družabni večer za starše šoloobveznih otrok. Društvo se je obvezalo, da bo nudilo kakor vsako leto, pomoč pri izbiri otrok in financiranju letovanja in da bo preskrbelo denarna sredstva za pogostitev pionirjev v mladinsko organizacijo.

V novi odbor je bilo izvoljenih sedemnajst članov, v nadzorni pa trije, ki se bodo v kratkem sestali in konstituirali.

Franca Goriška ni več

Po daljši bolezni je prejšnji mesec umrl na Trojanah daleč okoli znani Franc Gorišek, posestnik in mesar star 56 let. Kako zelo je bil pokojnik priljubljen, je pokazal njegov pogreb, ki se ga je udeležila velika množica ljudi. Pokojni Franc je bil po srcu neizrečno dober, vedno delaven in napreden gospodar. Ni pa živel samo zase in za svojo družino temveč se je ves razdajal tudi za druge. Bil je duša domačega gasilskega društva, katerega predsednik in častni predsednik je bil nad 30 let. Član društva pa že nad 40 let. Pod njegovim predsedovanjem je trojansko društvo napredovalo tako, da je danes dobro opremljeno z vsem potrebnim orodjem, da je predlanskim razvilo svoj društveni prapor, si nabavilo prikolico za prevoz motorke in da se za bodoče leto pripravlja na zidavo novega venikega društvenega doma. Njegovi trojanski gasilci pa niso bili samo čuvarji požarne varnosti, temveč tudi nosilci kulturno-prosvetnega dela v svojem

kraju. Vse to je bilo prav gotovo v veliki meri zasluga pokojnega Franceta.

Na njegovi zadnji poti so ga spremili številni njegovi gasilski tovarisi. V sprevidu je korakal 137 uniformiranih gasilcev z 22 društvenimi praporji, med njimi skoraj vsi člani Občinske gasilske zveze Domžale in zastopniki Občinskih gasilskih zvez iz Zagorja in Vranskega. V sprevidu je korakal tudi 32 njegovih lovskih tovarisev s svojim zelenim praporom. Na pokopališču v prijazni vasici Šentgotard so mu spregovorili v slovo sedanji predsednik gasilskega društva Trojane Štefan Brvar, društveni tajnik tovariš Cuklati, zastopnik lovskega društva in Nace Vodnik kot zastopnik Občinske gasilske zveze Domžale. Mrak je že zagrinal zemljo, ko so pokojnega Franceta položili ob trikratni salvi njegovih lovskih tovarisev in žalostnem trobljenju lovskega roga v prerani grob. 23 društvenih praporov se je poklonilo njegovemu spominu.

Drugo pismo s Himalaje

Bara 4900 m

27. IX. 1965

Počasi, s težkimi koraki koračamo iz baznega taborišča proti taboru I. Megla, ki se vleče po ledenuku Ramtang, preprečuje pogled na goro Kangbačen, kjer se bomo končno ustavili, seveda, če nam bo vreme naklonjeno. Ob 17. uri zelo utrujen zagledam tabor I. Pričakata me dva šerpa, ki imata že skuhan čaj. Kratek pomenek o trenutni situaciji: Tone in Metod sta v taboru II, katerega sta danes postavila. Vreme se še kar drži, tako da imam upanje, da bosta jutri uspela storiti vse, kar je v načrtu. Zgodaj zjutraj me zbudita šerpa Dirmi in Dordo s tem, da mi prineseta čaj v šotor, nato pa težko obložena odhajata proti taboru II, ki stoji na snežni terasi, 5800 m visoko. Sledim jima z očmi, dokler se ne skrijeta na ledenuku med seraki, nato grem zopet spati. Zopet sem sam v taboru. Tabor I stoji na višini 5400 m na ledenuku, dva višinska šotorja in dva večja, en zelen in en rumen, sestavljajo tabor na še kar udobnem prostoru, kjer smo varni pred plazovi.

Popoldne se je pooblačilo, začelo je snežiti. Začelo me je skrbeli, kaj je s Tonetom in

Metodom. Končno se iz megle pokažejo štiri postave. Prijajajo Tone, Metod in oba šerpa. Hitro jim ponudim čaj, ki ga nihče ne odkloni, čeprav ni najboljše kvalitete. Povedo, da so bili v sedlu in da so zaradi slabega vremena morali nazaj. Zvečer pridejo v tabor I še dva šerpa, Datja in Karma in sahib Tonač. Po kratkem pomenku sklenemo, da gremo jutri štirje v sedlo.

Zjutraj, ko pogledam iz šotorja, je 10 cm novega snega in še vedno močno sneži, no, v takem vremenu ne bo nič. Počakamo, da je ura 8 zjutraj. Po radiu nam vodja odprave pove, da naj Tonač in jaz z dvema šerpama počakamo v taboru I, drugi pa naj sestopijo v bazno taborišče.

Popoldne se je zjasnilo, sonce je prebilo oblake in začelo z vso močjo ogrevati novo zapadli sneg. Nisva dolgo čakala in že so se začeli plazovi, sprva bolj majhni, nato pa čedalje večji in splačalo se je gledati iz varne razdalje, kako ogromne snežene mase padajo čez 2000 m visoko steno na samo teraso. Ugotoviva, da bomo šli jutri naprej. Zvečer je nebo brez oblakov in mirnih src poležemo v šotorih. Zjutraj, ko

posveti sonce, smo že na snežni terasi, na katero so se včeraj s tako silo usipali plazovi. Dopoldne smo taboru II, sonce neusmiljeno žge, ne preostane nam drugega, kot da nadaljujemo pot. Od tabora II se pot strmo dviga proti sedlu, ki leži med Kangbačenom in Belim Valem. S Tonačem nosiva po 15 kilogramov, šerpa pa 25 kilogramov, skratka dva šotorja in vso opremo, ki spada zraven ter hrano za dva dni. Premišljujem spotoma, kaj imam od tega, ko se tako mučim; višina čez 6000 m, redek zrak in še ta nahrbtnik, ki tako neusmiljeno pritiska navzdol. Zaključim, danes naj bo, potem naj se pa drugi mučijo naprej, jaz se ne bom več.

Proti večeru pridemo na sedlo in tu je tudi prostor za tabor III. Pogled na višinomer pokaže 6200 m. Kmalu sta stala oba šotorčka, za prijetno vzdruš-

je pa je brnel butanski kuhalnik na katerem se je že kuhal čaj. Pozabljen je ves napor, pozabljeni so lepi sklepi, samo da sem v Himalaji, to je zadoščenje. Šimenc Pavle

17. oktobra 1965 je bil za člane ZB, pa tudi za ostale prebivalce Zlatega polja in okoliških vasi, svečan dan.

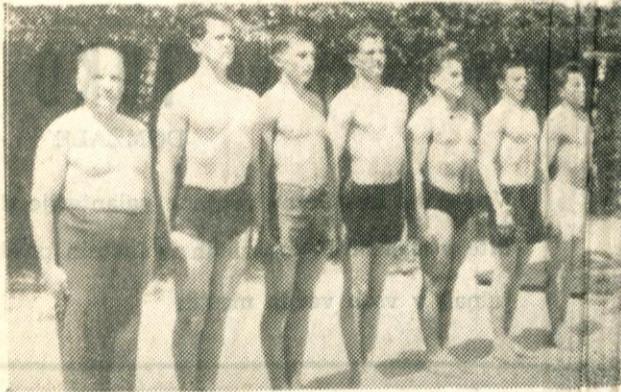
V vasi Obrše so razvili prapor ZB in odkrili spomenik padlemu sovaščanu — organizatorju OF na tem področju.

Pri razvitju prapora in odkritju spomenika sta imela krajša govora predsednik ZB Zlatko polje in predsednik ZB občine Domžale Franc Avbelj-Lojko.

Spomenik padlemu Tomažu Novaku-Srečku stoji na obronku gozda nad vasjo Obrše, kjer so še vidni ostanki požgane Novakove domačije.

Vlagajte svoje prihranke v domžalsko komunalno banko!

5 minut z Vinkom Vidmarjem

Veteran domžalskih telovadcev s svojo vzorno vrsto (1958)

Malo je športnih delavcev, ki bi bili toliko let predani enemu športu — telovadbi, kot je Vinko Vidmar, dolgoletni domžalski športni delavec.

»Telovadba mi je v mladih letih pomenila vse,« je začel tovariš Vidmar, ko sem ga obiskal, »verjemite mi, da mi se danes mnogo pomeni. Celo danes ne morem biti brez nje.«

»Tov. Vidmar, kdaj ste se prveč seznanili s telovadbo, garaškim, toda zdravim športom?« sem ga povprašal, ko sva braska po kupu spominov, člankov in fotografij, ki jih tov. Vidmar še danes zvesto hrani.

»Telovaditi sem začel po prvi svetovni vojni v sokolskem društvu v Domžalah kot osemnajstletni fant. Za telovadbo me je navdušil Ivan Tratnik, ki se je priselil v Domžale iz Idrije. Vzor, ki sem ga kot osemnajstletnik imel, pa je bil Jožko Gašperin, ki me je tudi prvi pospeljal v svet droga, bradije, preskokov in sklopov.«

Telovadba v Domžalah se je prav razvila šele po prvi svetovni vojni. Veliko sta k temu pripomogla učitelja Petrovec in Stenovec. V Domžalah sem telovadol do leta 1922, ko sem bil premeščen v Prevalje na Koroškem: tam sem preživel celih enajst let in nastopal v vrsti odličnih tekmovalcev. Kasneje sem bil s skrajnega severa premeščen na skrajni jug naše države — v DEBAR na albanski meji. Če sem hotel telovaditi, sem moral peš hoditi 5 km daleč. Po enem letu sem odšel v Skopje in tam ostal do izbruha vojne. Po vojni sem se znašel spet v Domžalah in bil več let načelnik telovadnega društva, vodnik pa skoraj vsa leta do 1957. Po letu 1957 pa sem so deloval v pripravah raznih akademij.«

»V svoji dolgoletni telovadni karieri ste doživeli marsikaj lepega. Kaj se vam zdi najlepše?«

»Najlepše dni svojega življenja sem preživel v delu z mla-

dino. Fantov, ki sem jih zbral leta 1953, ne bom nikoli pozabil.«

Miro Zule, Dimitrij Lederer, Jože Ločnikar-Zefko, Dušan Mermal, Franci Košal, Tone Urrankar, Ivan Žargi,olfi Zupanek so tvorili vrsto, ki je zasedala odlična mesta in samo v okrajnjem, temveč tudi v republiškem merilu. Ne e, da so bili odlični tekmovalci, bili smo tudi dobri prijatelji.«

»Povejte mi, prosim, zakaj danes ne uspevajo ve društva Partizan, da je množnost postala res skorajda že zraz preteklosti.«

»Naše priprave za avne nastope so vedno privlačile mlaude ljudi v telovadnice javni nastopi pa so društvo dajali polet in bili hkrati najboljša propaganda telovadbe. Še v ne tako oddaljeni preteklosti je vsak telovadno društvo prirejalo svoj obvezni letni telovadni nastop, danes pa tel nastopov skoraj ni več.«

Za nastope pa se najboljša podlaga obvezne poste vaje. Pri tem izražam mnenje, ki se bo morda komi zdele starejše, namreč, da je vadba prostih vaj nujno potrebna. Ne morda dolgotrajno garaško utrujanje; nekaj minut prajilne vadbe popolnoma zadostuje.«

Mislim, da bi prostim vajim moral le dati veči poudark, saj nam pomaga kopravilni drži in lepi hoji. Dans so proste vaje izključujejo z telovadnih programov: po mitem mnenju je velika škoda, a se to loči.

Včasih so vsa društva vadila iste proste vaje, ki so omogočale lepe in res nnožične nastope. V enem nastopu je tiko lahko sodelovalo več drušev. Prepričan sem, a ni lepšega, kot nastop skupine telovadcev z dobro naučenimi prostimi vajami. Na eno saho povelje se spremeni slika slovadišča, en sam takt glasbe in čudežno moč.«

Prepričan sem, da so samo proste vaje omogočile množene

nastope, orodna telovadba in lahkoatletske discipline pa so nastop le dopolnjevale in pozivljale.«

»Se vedno telovadite?«

»Seveda. Zjutraj najmanj 20 minut. Pa tudi sprehodim se rad. V bližnjo in daljno okolico Domžal. S sinom, ki me največkrat spremlja, narediva dnevno najmanj 5 kilometrov; včasih pa še dosti več.«

Tovariš Vidmarju sem se za razgovor zahvalil z željo, da bi

kljub odhodu v pokoj ostal še dolgo tako čil in veder, kakršnega sem srečal tokrat, da bi še naprej ostal mentor mladim telovadcem in da bi s svojimi bogatimi skušnjami kot telovadec in kot telovadni pedagog stal ob strani tistim, ki se trudijo, da splošna telesna vadba ne bi bila samo stvar preteklosti, ampak sestavni del zdravega življenja današnje mlade generacije.

Matjaž Brojan

Nogomet: jesenska bilanca

Nogometni klubovi iz domžalske občine so zaključili s svojimi tekmovanji. Dosegli so lepe uspehe. Zlasti so se izkazali mladinci NK Domžale, ki so po končanem jesenskem delu prvenstva zasedli v svoji konkurenči prvo mesto brez izgubljene tekme. Delo z mladim moštvom je edina prava pot, ki more in mora pripeljati dom-

žalski nogomet na nekdanjo rav-

Izkazali pa so se tudi (žal v negativni smeri) nogometni Induplati iz Jarš ter Ihan, ki se na nekaj tekmal sploh niso pojavili. Tako ravnanje je obsojanja vredno, saj se tako neodgovorno igrajo z ugledom, ki ga ima domžalski šport.

Podvezna liga

Lestvica po 8. kolu:

1. Litija	7	6	1	0	28:7	13
2. Zagorje	8	6	0	2	39:15	12
3. Domžale	8	6	0	2	24:8	12
4. Sava	8	4	3	1	19:15	11
5. Induplati	7	3	1	3	14:19	7
6. Rudar B.	7	2	1	4	20:15	5
7. Rakek	7	2	1	4	14:28	5
8. Svoboda	7	2	0	5	15:25	4
9. Dob	8	1	1	6	11:37	3
10. Ihan	7	1	0	6	8:28	2

Mladinska podvezna liga

Lestvica po 8. kolu:

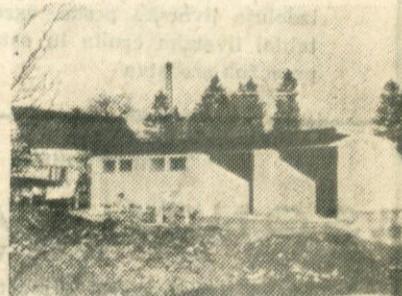
1. Domžale	7	7	0	0	18:2	14
2. Zagorje	7	4	2	1	26:7	10
3. Litija	7	5	0	2	30:12	10
4. Induplati	7	4	1	2	16:9	9
5. Sava	6	3	1	2	18:12	7
6. Rakek	6	2	0	3	19:25	6
7. Dob	8	2	0	5	7:27	4
8. Rudar B.	7	1	0	6	7:21	2
9. Svoboda	7	1	0	6	8:34	2

Manjkajo še tekme Dob : Sa-

je : Litija, Ihan : Svoboda, Ru-

va, Induplati : Rakek, Zagor-

dar B : Domžale.

NOV TEČAJ VEČERNE OSNOVNE ŠOLE ZA ODRASLE

V začetku decembra 1965 se bo pričel pri I. osnovni šoli v Domžalah nov tečaj za vse tiste, ki bi želeli dovršiti osnovno šolo.

Vpišejo se lahko vsi, ki so že dovršili šolsko obveznost. Informacije daje in prijave sprejema I. osnovna šola Domžale, telefon 7 22 65.

Za praznik republike čestitajo:

**Občinska skupščina Domžale
Občinski odbor SZDL
Občinski sindikalni svet
množične organizacije in društva**

TOVARNA KOVČKOV
IN USNJENIH IZDELKOV

TOKO
DOMŽALE

Vse vrste kvalitetne usnjene galerijev dobiti v specialnih trgovinah in lastnih prodajnah v vseh večjih mestih

TOSAMA

TOVARNA SANITETNEGA MATERIALA
VIR—DOMŽALE

Sanitetni material, vata, gaza, hidrofilna, kaliko in mull ovoji, predmeti za žensko higieno, cigaretni filter

INDUPLATI

Industrija platnenih izdelkov

JARŠE

Izdelujemo razno tekstilno blago: lanene, pollanene in bombažne izdelke, brisače, brisalke, namizne garniture, damast in tiskanine, posteljno platno, dekorativno blago, enobarvno in tiskano, športna platna, zavesi itd.

Papirnica Količovo

Plakatni papir, pergamentni nadomestek, pergamin, havana, prepisni, toaletni, servitni in klobučni papir, razne kartone, specialne lepenke.

Bogata izbira — konkurenčne cene

Združena kemična industrija

DOMŽALE

nudi in priporoča svinčene okside, minij, glajenko, svinčeo belilo, temeljne barve in kite, oljnate barve, nitro lke in emajle za les in kovino, dvokomponentne lake, lazeinske in kolodijiske barve za usnje, helyopoi in helplast, karbamidno lepilo za les itd.

Termit, Domžale

izdeluje livarske peske, egzoterna sredstva, talila, livarska črnila in ostala livarska pomožna sredstva

Tovarna pozamenerije

TRAK
Menges

MLINSTROJ

Domžale

nudi: vse vrste elastičnih in neelastičnih trakov ter drugih izdelkov svoje stroke

Tovarna jedilnih in tehničnih olj
SONČNICA

VIR—DOMŽALE

Jedilna in tehnična olja, oljne pogače in maščobne kisline

UNIVERSALE

Domžale

Strojna oprema za opekarsko in mlinsko industrijo

Žesko, moško, in otroško konfekcijo, volnene tulce, kločuke in simnike dobiti v vseh renomiranih in specjalnih trgovinah

MELODIJA
Mengeš

Glasbeni inštrumenti

Tovarna filca
Menges

Vse vrste filcev za obrt in industrijo

Trgovsko podjetje
NAPREDEK
Domžale

Solidna postrežba konkurenčne cene

LIP, Radomlje

Pohištvena oprema, parketi in žagan les

TAMIZ, Menges

Specialno mizarstvo in stavbno pohištvo